

LA SOLIDARITAT... UN BON REMEI!

ENRIC SEGARRA BOSCH

Nº 5

RECOMANACIONS D'AUDIOVISUALS
LLIBRES, ETC., AMB MISSATGES DE VALORS

**Escoltar sense jutjar,
parlar sense ofendre
i observar sense menysprear...
tres valors que ens faran ser
més justos amb els altres.**

LA SOLIDARITAT... UN BON REMEI!

Nº 5

ENRIC SEGARRA BOSCH

RECOMANACIONS D'AUDIOVISUALS, LLIBRES, ETC., AMB MISSATGES DE VALORS

ÍNDEX

DL L 1301-2015 (V)

ELS VALORS

CANÇONS

- Cançons amb missatges de valors
- Cançons en castellà
- Cançons en català
- Cançons compostes per l'Enric Segarra

PEL·LÍCULES

- Pel·lícules amb missatges de valors
- De solidaritat
- De mestres
- De vellesa
- De maltractament de dones
- De l'holocaust
- De racisme
- De pobresa
- De discapacitats
- De revolucions
- De justícia
- D'immigració
- D'alcoholisme
- De sida
- Altres pel·lícules

VÍDEOS

- Documentals i vídeos amb missatges de valors
- Alguns llocs de Google on es poden trobar molts vídeos solidaris per a visualitzar i/o descarregar
- Alguns programes de documentals a la televisió
- Altres vídeos de Youtube
 - Vídeos de conscienciació
 - Vídeos de solidaritat
 - Vídeos de cadenes de favors
 - Voces contra la globalización
 - Vídeos de cançons que contenen missatges.

LLIBRES

- Llibres amb missatges de valors
- Llibres recomanats

CONTES

- Contes amb missatges de valors
- La guineu i el corb

El gran consell celebrat per les rates
L'ase

Les tres reixes
L'àguila i els galls
La guineu i el raïm
La guineu que va omplir la panxa
El llop i la cigonya
El ratolí i el lleó
El cérvol vanitós
El gripau i la rosa
Una història per a pensar
El llenyataire honrat

AUQUES

Implica't amb la solidaritat
L'auca del medi ambient
Auca dels donants de sang del Vallès Or.
Auca del Tió Solidari

FOTOS

Ajuda humanitària
Estimar els altres
La cooperació
La pobresa és un abús
Pallasso!
La bondat
La pau
Saber compartir
Bones accions
Companyonia
Fes el que puguis
Les nostres accions
Aixeca't
La felicitat de l'altre
Si alguna cosa es trencava, s'arreglava
L'amor és l'oli...
L'amistat
Els amics
El meu pròxim
La manera en què tracten els animals
Els valors
Pot canviar el món
Un gram de bondat

ELS VALORS

Un valor és el fet propi de l'ésser humà, que fa que tinguem determinades actituds vers la vida i ens comportem d'una manera concreta. Un valor constitueix el motor i la guia de la nostra conducta i és un filtre per a les nostres percepcions i concepcions del món. **L'educació en valors és un repte per a tothom.**

Maria Rosa Buxarrais.

Valorem i som valorats. Valorem les accions dels altres, valorem les persones del nostre entorn i valorem els objectes que ens envolten; simultàniament, els altres valoren les nostres accions i valoren la nostra persona. Els humans no sabem viure sense valorar; no tenim una actitud indiferent i passiva davant la realitat, sinó que la sentim com a bella o lletja, com a bona o dolenta, com a agradable o penosa, com a noble o vil.

Atribuïm un valor a una acció quan afirmem que és bona, atribuïm un valor a una persona quan diem que és bella, atribuïm un valor a un objecte quan afirmem que és útil. Però les qualitats bona, bella i útil aplicades a una acció (per exemple, ajudar un amic), a una persona o a un objecte (les meves esportives) no són visibles com ho són les accions o les persones, ni es poden tocar com es poden tocar els objectes.

Un valor és, doncs, una qualitat, una propietat o un tret que, atribuït a accions, persones o objectes, justifica una actitud positiva i preferencial vers ells.

Xtec.cat

El valor d'una cosa és el conjunt de qualitats que la fan estimable. Segons l'escola que els agrupi, els valors es poden dividir en absoluts o relatius, essent els absoluts universals i els relatius els que depenen de cada persona o comunitat. En ètica hom diu que suposen un imperatiu d'acció, és a dir, obliguen a actuar d'una manera determinada segons es tinguin uns valors o uns altres. El valor és, doncs, el nucli de tota moral. Cada persona té uns valors determinats, i també en té uns cada cultura.

Alguns dels valors tradicionals són: amor, honestat, justícia, llibertat, respecte, responsabilitat, tolerància social, solidaritat...

Viquipèdia.org

El concepte “valuós”, allò que val la pena, vol dir coses diferents per a les persones. Hi ha qui pensa que el més important és tenir moltes coses, altres pensen que és tenir amistats de veritat, i també, hi ha qui creu que és tenir un estatus social, és a dir, un nom, etc. Els valors, allò que és important per cadascú, es van formant gràcies a les experiències personals i socials.

Els valors influeixen en les decisions quotidianes encara que moltes vegades no se n'és conscient d'aquesta influència. Els valors marquen l'estil de vida de cadascú. Cada persona, sense proposar-s'ho, es va construint una escala o jerarquia de valors condicionada per l'educació rebuda i per la societat on viu.

Valor: És un objectiu que ens proposem en l'educació i que parteix de la idea que ajuda a ser més persona. És la convicció raonada de què alguna cosa és bona o dolenta per arribar a ser més humans.

Actitud: És una disposició que s'ha de despertar en les persones per adquirir i assimilar un valor.

Norma: És l'explicitació a nivell col·lectiu d'un valor.

Conflicte de valors: Qualsevol societat sota la influència de la història ha acceptat i interioritzat de forma diferent uns valors propis i alguns d'altres cultures.

Abans, l'escola educava segons els valors que marcaven la religió i l'estat, que eren també els que dominaven en la societat. Per això, generalment, no hi havia conflicte. Quan aquests valors no han estat lliurement interioritzats per la majoria, no han tingut sentit o han estat rebutjats. El consens que podia existir abans era artificial, estava basat en la imposició i fonamentat en una obediència institucionalitzada en l'àmbit social, familiar i escolar.

Ara es diu que hi ha una crisi de valors i de creences, i potser tot això és positiu per tornar a repensar quins valors tenim o volem.

Educacionsinfronteras.org

Educar els hàbits i fomentar una bona educació en valors, serveix per alguna cosa? Sens dubte que sí, ja que els hàbits participen en el creixement personal. Des de l'àmbit educatiu i familiar hi ha una preocupació pel valor de l'educació i per educar en valors. Els pares hem de recordar que som els professors més importants en la vida dels nostres fills. Tenim el privilegi i la responsabilitat de compartir les nostres experiències de vida amb ells.

El paper educatiu de l'escola és indiscutible, però l'educació integral no s'aconsegueix pel fet d'anar a un bon col·legi. És cert que l'aprenentatge dels coneixements és una parcel·la de l'educació que els pares deleguem als mestres. Però som responsables del desenvolupament adequat d'actituds, valors i hàbits dels nostres fills, cosa que els permetrà realitzar amb encert el viatge de la vida.

Rosa Agulló i Gasull.

**La música és
per l'ànima
el que
la gimnàstica
pel cos.**

Plató (427-347 AC)

CANÇONS

CANÇONS AMB MISSATGES DE VALORS

La **música** és l'art que es manifesta en l'organització dels sons i els silencis en el temps, produïts per veus humanes o per instruments. La finalitat de la música és proporcionar una experiència sensorial en l'interpret i en l'oient.

La música proporciona emocions i les evoca, per la qual cosa ha estat un fenomen molt popular en totes les èpoques de la història, encara que mai com en aquests 50 darrers anys se n'havia fet tanta profusió (estiguis on estiguis, gairebé sempre se sent una música de fons: a casa, al cotxe propi, als transports públics, als carrers comercials, a la feina, als comerços, bars, bancs, hospitals, aeroports, etc.; a més, hi ha qui porta durant moltes hores i cada dia uns “pinganillos” dins de les orelles també per escoltar música.

Una **cançó** és una composició musical que conté una part cantada, és a dir, que disposa d'un text anomenat “lletra”. De cançons n'hi ha de molts tipus o gèneres segons els seus cantants, instruments, ritme, durada, etc. La lletra també contribueix a aquesta identificació segons el seu contingut.

La missió d'aquest escrit és precisament relacionar una sèrie de cançons que he escollit pel contingut o intenció de les seves lletres: que aportin **missatges** de valors com la **solidaritat**, l'amistat, la justícia, el valor, la lleialtat, la llibertat, la bondat, l'esperança, el pacifisme, la gratitud, la igualtat, l'ecologia, etc., a més de disposar d'una melodia molt agradable i una interpretació de qualitat.

De cançons amb missatge se'n troben tant a la música clàssica, com a la tradicional, com a la moderna, però, sobretot, se'n troben als tipus anomenats Nova Cançó Catalana, Cançó Protesta i Espirituals Negres/Gospel, sobre els quals segueixen uns comentaris.

La **Nova Cançó Catalana** és el nom amb què es coneix el moviment artístic i musical que, a principis dels anys 60 i en plena dictadura franquista, va néixer a Catalunya per a impulsar la reivindicació de l'ús normal del català en el món de la cançó, a la vegada que **denunciava les injustícies del franquisme, el capitalisme i altres qüestions**.

Van ser intèrprets destacats d'aquest important moviment, entre altres: Salvador Escamilla, Teresa Rebull, Guillem d'Efak, Núria Feliu, Maria Dolors Laffite, Mercè Madolell, Guillermina Motta, Francesc Pi de la Serra, Ovidi Montllor... i, sobretot, Raimon, Maria del Mar Bonet, Joan Manuel Serrat i Lluís Llach.

La **cançó protesta** és un tipus de cançó que està associada a una actitud plenament dirigida al canvi social, sobretot en els temes d'actualitat de cada època, podent ser folk o moderna. Entre els seus focus d'atenció s'hi han comptat **l'abolició de l'esclavitud, el sufragi de les dones, els drets civils, la protecció dels animals i el medi ambient, els moviments obrers, feministes, pacifistes, etc.**

Han estat intèrprets destacats i més o menys coneguts en el nostre país, entre altres: Bob Dylan, Joan Baez, Pete Seeger, Georges Brassens, Jacques Brel, Leonard Cohen, Juliette Gréco, Georges Moustaki, Violeta Parra, Víctor Jara, Atahualpa Yupanqui, Mercedes Sosa, Silvio Rodríguez, Pablo Milanés, Nacha Guevara, Facundo Cabral, León Gieco, Paco Ibáñez, Jarcha, Carlos Cano, Amancio Prada, Rosa León, Pedro Guerra, Rosana, Manu Chao, Ismael Serrano, Mikel Laboa, Ez Dok Amairu, José Antonio Labordeta, Al Tall, etc., a més de molts dels intèrprets de la Nova Cançó Catalana.

S'anomena **espiritual negre** un tipus de cant religiós que sorgeix entre la població afroamericana dels Estats Units durant el segle XIX i que va tenir un gran protagonisme, amb les seves lletres reivindicatives, fins als anys 60, quan es va aconseguir en aquest país la plena integració racial. A Catalunya va tenir una gran difusió durant els anys 60 gràcies sobretot al Grup de Folk.

El **gospel** és un gènere musical desenvolupat a partir de la dècada del 1930, inspirat en himnes religiosos i que combina la lírica del cristianisme amb la melodia i el ritme del blues i el jazz. A Catalunya hi ha molts grups corals amateurs que el practiquen actualment.

Tots dos gèneres es confonen molt fàcilment i comparteixen en els seus textos la fe cristiana, essent la base de les misses protestants.

A continuació es relacionen 150 cançons amb el nom dels seus intèrprets (75 en castellà, 65 en català i 10 compostes per mi), fruit d'una acurada selecció, que **contenen lletres amb missatges de valors**. Gairebé no s'inclouen cançons d'amor, i de religioses n'hi ha tan sols alguna que destaca per la seva rellevància històrica.

Sóc conscient que no hi ha totes les cançons que s'ho mereixen i que alguna de les que hi ha potser no agradi prou a tothom, però en la seva selecció hi han influït no sols raons de qualitat sinó també de rellevància en el seu moment, context o circumstàncies personals.

La majoria d'aquestes cançons es poden trobar a Internet, tant la gravació com la lletra escrita. **Si cal, totes elles les tinc a la disposició de qui les vulgui llegir o escoltar.**

El propòsit d'aquesta iniciativa meua és oferir la possibilitat de gaudir d'aquestes cançons a qui ho desitgi, ja que la seva audició no sols resulta molt agradable sinó que, normalment, també desperta sentiments molt nobles.

CANÇONS EN CASTELLÀ

PODRIEN SER HIMNES (PERÒ NO DE GUERRA):

- 001 La canción del pueblo – Los Miserables
- 002 Himno a la alegría – Miguel Ríos
- 003 Canto a la libertad – José A. Labordeta
- 004 Libertad sin ira – Jarcha
- 005 Yo renaceré – José L. Rodríguez
- 006 Libre – Nino Bravo

CANTANTS FEMENINES:

- 007 Sólo le pido a Dios – Ana Belén
- 008 La muralla – Ana Belén
- 009 Gracias a la vida – Nana Mouskouri
- 010 Canción de la libertad – N. Mouskouri
- 011 Credo – Nana Mouskouri
- 012 Un ramito de violetas – Cecilia
- 013 Un millón de sueños – Cecilia
- 014 Un sueño imposible – Paloma San Basilio
- 015 Voy a vivir – El sueño de Morfeo
- 016 Yo te nombro libertad – Nacha Guevara
- 017 Que tiempo tan feliz – Gigliola Cinquetti
- 018 Si se calla el cantor – Mercedes Sosa y Atahualpa Yupanqui
- 019 Alfonsina y el mar – Mercedes Sosa y Luz Casal
- 020 La orilla blanca, la orilla negra – Iva Zanicchi
- 021 Donde el aire es ceniza – Laura Pausini
- 022 Mi libre canción – Laura Pausini
- 023 Con las alas del alma – Marilina Ross

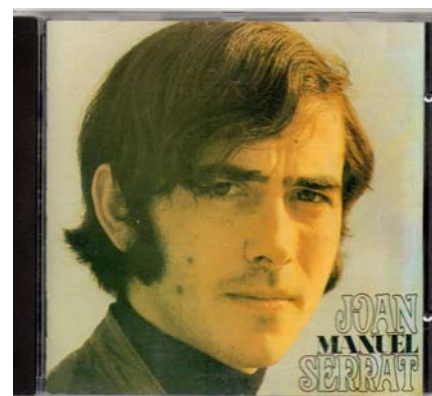
CANTANTS MASCULINS:

- 024 Un millón de amigos – Roberto Carlos
- 025 Amigo – Roberto Carlos
- 026 El progreso – Roberto Carlos
- 027 Callejero – Alberto Cortez
- 028 Cuando un amigo se va – Alberto Cortez
- 029 Pobre mi patrón – Alberto Cortez
- 030 Los ejes de mi carreta – Atahualpa Yupanqui
- 031 El arriero va – Atahualpa Yupanqui
- 032 Ciudadanos del mundo – Juan Pardo
- 033 Libre te quiero – Amancio Prada
- 034 A desalambrar – Víctor Jara
- 035 Culpable soy yo – José Luís Rodríguez
- 036 Color esperanza – Diego Torres
- 037 El cóndor pasa – Juan Ignacio y Pat
- 038 Sueña – Luís Miguel
- 039 Palabras para Julia – Paco Ibáñez
- 040 Angelitos negros – Antonio Machín

- 041 Madrecita – Antonio Machín
- 042 La mamá – Raphael
- 043 La canción del tamborilero – Raphael
- 044 Le llaman Jesús – Raphael
- 045 El abuelo Víctor – Víctor Manuel
- 046 El cobarde – Víctor Manuel
- 047 Vuela alto – Julio Iglesias
- 048 Cuando salí de Cuba – Luís Aguilé
- 049 Puente sobre aguas turbulentas – C. Sesto
- 050 Vamos juntos – Luís Pastor
- 051 Clandestino – Manu Chao
- 052 La memoria – Víctor Heredia, Mercedes Sosa y León Gieco
- 053 Yo vengo a ofrecer mi corazón – Fito Páez, Mercedes Sosa y Víctor Heredia
- 054 Que canten los niños – J. L. Perales
- 055 La música – J. L. Perales
- 056 Un velero llamado libertad – J. L. Perales
- 057 El loco – J. L. Perales
- 058 Dime – J. L. Perales
- 059 Buenos días tristeza – J. L. Perales
- 060 Para la libertad – J. M. Serrat
- 061 Cantares – J. M. Serrat
- 062 La saeta – J. M. Serrat
- 063 La paloma – J. M. Serrat
- 064 Manuel – J. M. Serrat
- 065 El titiritero – J. M. Serrat

GRUPS:

- 066 Sólo era un niño – Mocedades
- 067 La cruel guerra – Mocedades
- 068 Andaluces de Jaén – Jarcha
- 069 Nuestra Andalucía – Jarcha
- 070 Cadenas – Jarcha
- 071 Un mundo ficticio – Sal 150
- 072 Justicia, tierra y libertad – Maná
- 073 La senda del tiempo – Celtas cortos
- 074 Retales de una vida – Celtas cortos
- 075 El pueblo unido jamás será vencido – Manco Inca

CANÇONS EN CATALÀ

PODRIEN SER HIMNES (PERÒ NO DE GUERRA):

- 076 Tornarem – Miguel Bosé, V. Martínez i Orfeó Català
- 077 Em dónes força – Sergio Dalma i Escolania de Montserrat
- 078 L'Estaca – Lluís Llach
- 079 Al vent – Raimon
- 080 No passareu – Xavier Ribalta (de Tàrraga)

ALTRES:

- 081 Ningú no compren ningú – La trinca
- 082 Vull ser lliure – Xesco Boix
- 083 No serem moguts – Xesco Boix
- 084 La mare – Dyango
- 085 El plat de fusta – Ramon Calduch
- 086 La derrota del pagès – Jordi Oró (pagès d'Artesa de Lleida)
- 087 La pagesia esclava – Jordi Oró
- 088 M'agrada ser pagès – Jordi Oró
- 089 Gemma – Joan Baptista Humet
- 090 Quatre llunes – Joan Isaac
- 091 Aquests homes sols que parlen sols – Joan Isaac
- 092 Som tu i jo – Joan Isaac
- 093 L'Emigrant – Corals de les Terres de Lleida amb l'Orfeó Lleidatà
- 094 El cant de la senyera – Corals de les Terres de Lleida amb l'Orfeó Lleidatà
- 095 Fent camí – Esquirols
- 096 Arrels – Esquirols
- 097 La vall del riu vermell – Els sapastres
- 098 Escolta-ho en el vent – R. Casajoana i J. Boix
- 099 La cruel guerra – Consol i R. Casajoana
- 100 La balada d'en Lucas – Xarxa
- 101 Tard, tard, tard – Wantun
- 102 Deixa córrer el riu – Nina i Mikel Hergoz
- 103 Prop dels estels – Beth
- 104 No tinguis por – Malú
- 105 Sentir l'eternitat – Nia
- 106 Seré feliç – Susanna Bey
- 107 Els vells – Dolors Lafitte
- 108 Què volen aquesta gent – M^a del Mar Bonet
- 109 El cant dels ocells – Mireille Mathieu
- 110 L'eternitat – Guillermina Motta
- 111 Digueu-me per què – Guillermina Motta
- 112 Pensament (Nabuco) – Marina Rossell
- 113 Cant espiritual – Marina Rossell
- 114 El carter – Marina Rossell

- 115 Hi havia un jardí – Marina Rossell
- 116 Hiroshima – Marina Rossell
- 117 Sense anomenar-la – Marina Rossell
- 118 El clar país – Núria Feliu
- 119 Tio canya – Al Tall
- 120 Au jovent – Coses
- 121 Diguem no – Raimon
- 122 Jo vinc d'un silenci – Raimon
- 123 Ara que tinc vint anys – J. M. Serrat
- 124 Pare – J. M. Serrat
- 125 Camí avall – J. M. Serrat
- 126 Me'n vaig a peu – J. M. Serrat
- 127 Seria fantàstic – J. M. Serrat
- 128 Temps era temps – J. M. Serrat
- 129 Cançó de bressol – J. M. Serrat
- 130 La presó de Lleida – J. M. Serrat
- 131 La tieta – J. M. Serrat
- 132 El jorn dels miserables – Lluís Llach
- 133 Un himne per a no guanyar – Lluís Llach
- 134 Que tinguem sort – Lluís Llach
- 135 Despertar – Lluís Llach
- 136 Damunt d'una terra – Lluís Llach
- 137 La gallineta – Lluís Llach
- 138 Venim del nord, venim del sud – L. Llach
- 139 Cal que neixin flors a cada instant – L. L.
- 140 Catalunya – Abdó i Grup Ressò (de Torà i Bellpuig, respectivament)

CANÇONS AMB MISSATGES COMPOSTES PER L'ENRIC SEGARRA

- 141 Quiero lograr – Eva, Neus i Família Segarra
- 142 Cançó de l'adolescent – Dori i F. Segarra
- 143 Vull viure sol – Abdó i Grup Ressò
- 144 No ploris més per un record – Grup Ressò
- 145 Morir por nada – Àngel i Família Segarra
- 146 Piedra yo soy – Grup Ressò
- 147 El gran dictador – Enric i Família Segarra
- 148 Nuestro amor – Eva i Família Segarra
- 149 La llavor – Enric i Família Segarra
- 150 Trobada – Grup Ressò

**Lo bo del cinema
és que
durant dues hores
els problemes
són dels altres.**

PEL·LÍCULES

PEL·LÍCULES AMB MISSATGES DE VALORS

Una **pel·lícula** és una obra d'art cinematogràfic que narra una història de manera visual per mitjà de fotografies en moviment basades en un guió escrit prèviament i en la qual els personatges són interpretats per actors, encara que també pot ser amb dibuixos animats.

Les pel·lícules, avui en dia es poden projectar en una sala de cinema, en un televisor, en la pantalla d'un ordinador, en un Smartphone, etc.

Es pot dir que el cinema és una art escènica total perquè combina l'art dramàtic i la música, i permet, per mitjà dels efectes especials, la creació d'efectes que difícilment es podrien obtenir en una representació teatral.

Les pel·lícules són considerades una important forma d'art, una font de diversió popular i un mètode potent d'educació i propaganda. Els elements visuals del cinema donen a les pel·lícules un poder universal de comunicació. Algunes pel·lícules s'han convertit en fenòmens mundials populars utilitzant el doblatge o la subtitulació. Les pel·lícules són objectes culturals procedents d'una cultura específica de la qual en són el reflex i a la que afecten.

Entre els cineastes més importants de la història s'hi troben Billy Wilder, Steven Spielberg, Woody Allen, Luis Buñuel, Francis Ford Coppola, Charles Chaplin, Orson Welles, Alfred Hitchcock, Clint Eastwood, Federico Fellini, John Ford, George Lucas, etc.

VALORS I EDUCACIÓ EN EL CINEMA (Raquel Casado Rodríguez)

“Actualment vivim en una societat en què l'educació en valors és una necessitat inqüestionable. Per desgràcia, els mitjans de comunicació emeten una programació que és l'exemple contrari a seguir. Es mostren models de comportament i de vida totalment negatius pels nens i adolescents. I el més trist és que la majoria d'aquests programes són líders d'audiència, perquè la societat demanda aquest tipus d'emissions. És un fet preocupant i que hauria de fer-nos reflexionar sobre quina mena d'exemple volem donar.

L'educació és un factor de gran importància a l'hora de modelar el comportament dels nens. En funció del tipus d'educació que rebem i de la cultura en què haguem crescut, considerarem adequats uns hàbits de vida o altres. Si un pare considera adequat que el seu fill vegi una pel·lícula de gàngsters amb 7 anys, ja l'està exposant a un model negatiu de conducta.

Actualment la televisió està experimentant un greu retrocés pel que fa a l'emissió de programació cultural. L'audiència demana televisió “bassura” i aquest fet hauria de fer-nos reflexionar sobre què considerem educatiu pels nens. Cada vegada són més les dones que moren a causa de la violència domèstica o els assassinats a familiars.

Tots els pares afermen que ells volen el millor pels seus fills, però els segueixen donant mals exemples i models negatius de comportament.

Si volem que els nens creixin de forma sana i desenvolupin comportaments saludables i pacífics en les seves relacions socials, hem de predicar amb l'exemple; i els mitjans de comunicació són, per desgràcia, un dels exemples més imitats pel nostre públic infantil i adolescent.

Però en els mitjans de comunicació també s'emeten **pel·lícules** que tenen una gran riquesa en tot el que és refereix a **l'educació en valors** i a l'educació en general.”

Una bona pel·lícula (amb missatges de valors), igual que una bona obra de teatre o un bon llibre, estimulen en l'espectador els millors sentiments humans. La poderosa capacitat del cinema per a contagiar valors al públic rau en què funciona per identificació emotiva amb models de conducta i no solament per raons o argumentacions morals.

Per tot això, a continuació hi ha una relació de 100 pel·lícules que han esdevingut senyeres en el tracte dels valors, encara que cadascuna ho faci d'una manera diferent i, en algunes ocasions, molt original. Segurament moltes ja les haureu vist, el que no impedeix tornar-ho a fer, però per aquelles que no sigui així us recomano que procureu fer-ho, segur que us valdrà la pena. I millor que millor si les podeu veure amb la vostra família, fills inclosos (excepte aquelles que no siguin apropiades pels nens).

Escollir unes pel·lícules per a veure-les amb els fills és una manera molt senzilla, a la vegada que entretinguda, d'educar. Aquestes sessions de cine no seran aparentment un temps dedicat a l'educació sinó un moment d'oci per a compartir junts, però el resultat pot ser magnífic.

DE SOLIDARITAT

Qué bello es vivir. (1946)

Un honrat i modest ciutadà que dirigeix un petit banc familiar, pateix els intents d'un poderós banquer per arruïnar-lo. Per Nadal, li desapareix una important quantitat de diners que el pot portar a la fallida.

Siempre a tu lado (Hachiko). (2009)

Un professor que dona classes de música recull un gos abandonat en una estació. Després de morir-se el professor, durant molt de temps el gos va cada dia a esperar-lo a l'estació.

Cadena de favores. (2000)

Un nen llença una idea per a canviar el món: fer un favor a tres persones, i que cadascuna d'aquestes persones faci un favor a unes altres tres... i així successivament.

La ciudad de la alegría. (1992)

Un cirurgià nord-americà s'enfonsa moralment i decideix anar-se'n a l'Índia, on coneix la "Ciutat de l'Alegria", una de les zones més pobres de Calcuta.

Crash (Colisión). (2004)

El descobriment d'un home brutalment assassinat farà que les vides de diverses persones es creuin a Los Ángeles: un policia veterà i racista, el seu company novell i idealista, etc.

El señor Ibrahim y las flores del Corán. (2003)

En un barri multiracial de París, un adolescent jueu i un vell musulmà es fan amics. Els dos emprendran un viatge que els canviarà la vida per sempre.

Generación robada. (2002)

Tres nenes mestisses s'escapen d'un internat creat per a formar nenes com a criades al servei de la societat blanca australiana. Junes faran un viatge de 1.500 milles per a tornar a casa seva.

DE MESTRES

Los chicos del coro. (2004)

Un músic comença a treballar de vigilant en un internat de reeducació de menors especialment repressiu, i aconsegueix adreçar la vida dels nois difícils per mitjà de la música i l'estimació.

El club de los poetas muertos. (1989)

Un professor arriba a un centre d'ensenyament molt tradicional i ensenya als alumnes a pensar per si mateixos.

La lengua de las mariposas. (1999)

Un mestre, amb les seves bones arts, s'esforça per aportar les seves experiències com a mestre i les seves idees com a republicà. El 18 de juliol del 1936 tot s'acabarà.

Hoy empieza todo. (1999)

Daniel és el director d'una escola infantil d'un barri marginal. Un dia, la mare d'una alumna va borratxa a l'escola i pateix un col·lapse, deixant-hi els seus dos fills.

DE VELLESA

Big Fish. (2003)

El William no té una bona relació amb el seu pare, però quan s'assabenta que pateix una malaltia terminal, torna a casa per passar els darrers dies amb ell. A partir d'aleshores s'interessarà molt més pel que li explica el seu pare.

Vivir (Ikiru). (1952)

Un vell funcionari públic duu una vida monòtona, sense fer gairebé res. Però no és conscient de la buidesa de la seva existència fins que un dia li diagnostiquen un càncer incurable. A partir d'aleshores li sorgeix la necessitat de buscar-li un sentit a la vida.

DE MALTRACTAMENT DE DONES

Te doy mis ojos. (2003)

Després de 9 anys de matrimoni, una dona s'adona que el maltractament a què la sotmet el seu home no canviarà. S'escapa de casa i desencadena uns nous esdeveniments.

El color púrpura. (1985)

Diverses dones, maltractades pels seus marits o amants, es van alliberant paulatinament d'ells gràcies a la seva solidaritat.

Sólo mía. (2001)

Es van conèixer i es van casar aviat, però no van trigar gaire a arribar els primers retrets i insults per part d'ell, demostrant el seu caràcter violent.

Celos. (1999)

Tot sembla anar bé entre la parella fins que ell descobreix una foto d'ella amb un altre home, acabant obsessionat.

La fuente de las mujeres. (2011)

La pel·lícula se situa en un poble qualsevol del Magrib o Pròxim Orient on les dones han de caminar cada dia per uns senders impracticables i sota un sol abrasador per recollir l'aigua de la font. Més d'una vegada s'han queixat als homes de les perilloses condicions en què duen a terme aquesta tasca, però ells fan el sord i excusen la seva ganduleria en tradicions i fes mil·lenàries. Fins que l'avortament involuntari d'una d'elles durant el trajecte provoca una forma de protesta radical: les dones decideixen proclamar vaga de sexe.

DE L'HOLocaust

La lista de Schindler. (1993)

Un empresari alemany salva de l'holocaust a molts jueus, ocupant-los en les seves fàbriques per a salvar-los dels camps d'extermini.

La vida es bella. (1997)

El 1939, el Guido vol obrir una llibreria. Coneix a la Dora i s'hi casa, tenint un nen. En esclatar la guerra, els tres són internats en un camp d'extermini, on el Guido farà l'impossible per fer creure al seu fill que tot és un joc.

El pianista. (2002)

Un brillant pianista d'origen jueu viu amb la seva família al ghetto de Varsòvia. Quan es produeixen les deportacions aconsegueix lliurar-se'n però haurà de viure amagat i afrontar greus perills.

El niño con pijama de rayas. (2008)

Un nen de 8 anys desconeix el significat de l'holocaust tot hi que el té al costat de casa, fins que coneix un nen que l'està patint.

Shoah. (1985)

Es tracta d'una revisió de la memòria de l'holocaust en primera persona, perquè no quedi oblidada.

La decisión de Sophie. (1982)

Sophie, filla d'un il·lustre professor polonès, va sobreviure al camp d'extermini d'Auschwitz, però viu turmentada pel seu passat.

Vencedores o vencidos. (1961)

Tres anys després del final de la Segona Guerra Mundial, quatre jutges, còmplices de la política nazi d'esterilització i neteja ètnica, van ser jutjats a Nuremberg.

DE RACISME

Matar a un ruiseñor. (1962)

En l'època de la Gran Depressió dels EE. UU., un advocat defensa un home negre acusat injustament de violar una dona blanca, la qual cosa li reportarà l'enemistat de molta gent però també l'admiració dels seus dos fills.

El gran dictador. (1940)

Un humil barber jueu s'assembla molt al dictador de Tocomania (¿?), que està maltractant la població jueva, produint-se una confusió i canviant-los l'un per l'altre.

Hotel Ruanda. (2004)

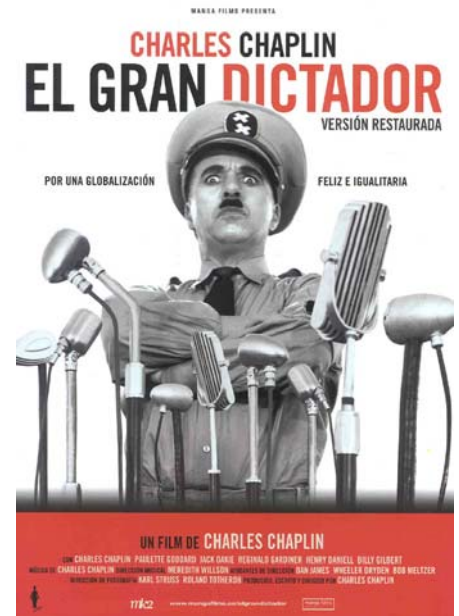
El propietari d'un hotel en un país africà ajuda les víctimes d'una guerra.

American History X. (1998)

Un jove d'ideologia nazi fou empresonat per assassinar un negre que li volia robar la furgoneta. Quan surt de la presó i torna a casa, s'adona que el seu germà petit pensa com ell, cosa que no li agrada.

Adivina quien viene a cenar esta noche. (1967)

Una noia d'una família benestant porta a casa per primera vegada el seu xicot, que és negre. Malgrat tenir uns pares lliberals, aquests tenen els seus dubtes.

DE POBRESA

Oliver Twist. (2005 la de R. Polanski, n'hi ha moltes altres)

Els nens d'un orfenat passen tanta gana que un d'ells es queixa, essent immediatament expulsat. Fa cap a Londres on és captat per una banda de nens carteristes.

Las uvas de la ira. (1940)

El Tom torna de la presó a casa seva, quan descobreix que als seus familiars els han expulsat de les seves terres, per la qual cosa han d'emprendre un llarg viatge cap a Califòrnia, la terra de l'esperança.

Los santos inocentes. (1984)

Durant la dècada dels anys seixanta, una família de camperols viu miserablement en un "cortijo" extremeny sota el domini del terratinent.

En busca de la felicidad. (2006)

Un brillant venedor es queda sense feina amb un fill de cinc anys. També el treuen del pis, sense tenir on anar, sense feina i sense diners.

Slumdog Millionaire. (2008)

Un adolescent pobre dels suburbis de Bombay participa en el programa "Qui vol ser milionari?". Quan està a punt d'aconseguir el premi màxim, és interrogat per la policia.

Niños del paraíso. (1997)

Dos germans que viuen a Teheran se les enginyen per anar tirant enmig de la gran pobresa en què viuen.

Los miserables. (2012)

Un ex presidiari és perseguit durant dècades per un despietat policia, fins que decideix fer-se càrrec de la filla d'una amiga. Novel·la de Victor Hugo convertida en un extraordinari musical.

Luces de la ciudad. (1931)

Un pobre rodamón passa mil peripècies per aconseguir diners i ajudar a una pobra noia cega, de la qual n'està enamorat.

El chico. (1921)

Una mare soltera i pobra decideix abandonar el seu nadó, confiant que l'adopti alguna família rica, però farà cap a les mans d'un rodamón que se'l quedarà.

Plácido. (1961)

A unes dones burgeses se'ls acudeix organitzar una campanya de Nadal amb el lema “assegui un pobre a la seva taula”. Plácido és contractat per a participar en la cavalcada amb el seu motocarro.

DE DISCAPACITATS**Forrest Gump. (1994)**

Forrest pateix des de petit un lleuger retard mental. Tot i així, serà protagonista d'esdeveniments molt importants pel seu país gràcies a la seva tenacitat i bon cor.

Alguien voló sobre el nido del cuco. (1975)

Un home condemnat per un assalt, és reclòs en un hospital psiquiàtric. La severa disciplina del centre accentua la seva tendència al desordre, desencadenant uns grans aldarulls entre els pacients.

Rain Man. (1988)

Un jove egoista que espera heretar la fortuna del seu pare, s'assabenta que el beneficiari és el seu germà, un autista al qual no coneix. Tots dos faran un llarg viatge pels EE. UU.

Los mejores años de nuestra vida. (1946)

En acabar la Segona Guerra Mundial, els soldats supervivents, alguns amb discapacitats, tornen als EE. UU. Encara que primer són tractats com a herois, poc després comencen a veure's marginats.

Yo soy Sam. (2001)

Sam és un deficient mental que lluita per conservar la custòdia de la seva filla. L'ajuda una advocada que es transformarà gràcies a aquest cas.

Intocable. (2011)

Comèdia basada en fets reals, sobre dos homes que mai s'haurien d'haver trobat: un aristòcrata ferit en un accident i un jove dels suburbis de París que es converteix en el seu assistent i li retorna les ganes de viure. Els crèdits finals indiquen que el 5% dels guanys de la pel·lícula seran donats a una organització benèfica per a persones amb paràlisi.

Precious. (2009)

Clareece 'Precious' Jones és una adolescent negra i obesa de Harlem, la mare de la qual la maltracta constantment. No sap llegir ni escriure i, quan es descobreix que està embarassada, és expulsada de l'escola. Malgrat tot, la directora del centre la inscriu en una escola alternativa perquè intenti canalitzar la seva vida. La seva nova professora és la primera persona que confia en Precious i la tracta amb respecte. Un cant a la superació individual.

DE REVOLUCIONS**Gandhi. (1982)**

Després de defensar els drets dels més desfavorits a Sud-àfrica, Gandhi torna a l'Índia per a defensar els hindús, incitant-los a aixecar-se contra els britànics.

En el nombre del padre. (1994)

A Belfast, hi ha un noi que no fa res de profit. Per capricis de l'atzar, és acusat de participar en un atemptat terrorista i condemnat a cadena perpètua. També son pare és empresonat. A la presó, el noi descobreix la gran força interior de son pare. A partir d'això lluitarà per demostrar la seva innocència i netejar el nom del seu pare.

Kandahar. (2001)

Reflecteix la situació d'Afganistan sota el règim dels talibans a través d'una dona afgana que hi torna des del Canadà per ajudar sa germana.

DE JUSTÍCIA**Doce hombres sin piedad. (1957)**

Els dotze membres d'un jurat han de jutjar un adolescent acusat d'haver matat son pare. Tots menys un estan convençuts de la culpabilitat de l'acusat.

D'IMMIGRACIÓ

Gran Torino. (2008)

Un obrer jubilat que ha enviadat recentment, té com a passió tenir cura del seu cotxe Gran Torino del 1972. També és un home inflexible que no pot veure els immigrants.

D'ALCOHOLISME

Días de vino y rosas. (1962)

El cap de relacions públiques d'una empresa coneix una noia i s'hi casa. Però els problemes no trigaran a arribar per l'afició d'ell a la beguda.

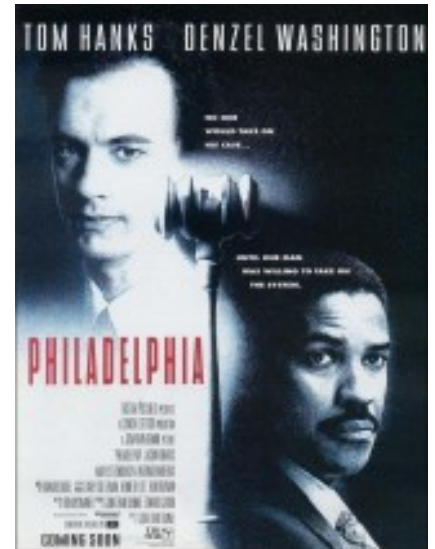
Días sin huella. (1945)

Don és un escriptor fracassat a causa de la seva addicció a l'alcohol. Per tal de seguir bevent és capaç inclús de robar. La seva xicota i el seu germà intenten amb tots els mitjans possibles regenerar-lo.

DE SIDA

Philadelphia. (1993)

Un jove i prometedor advocat és acomiadat del bufet on treballa quan l'empresa s'assabenta que té sida, per la qual cosa presenta una demanda que ningú vol defensar.

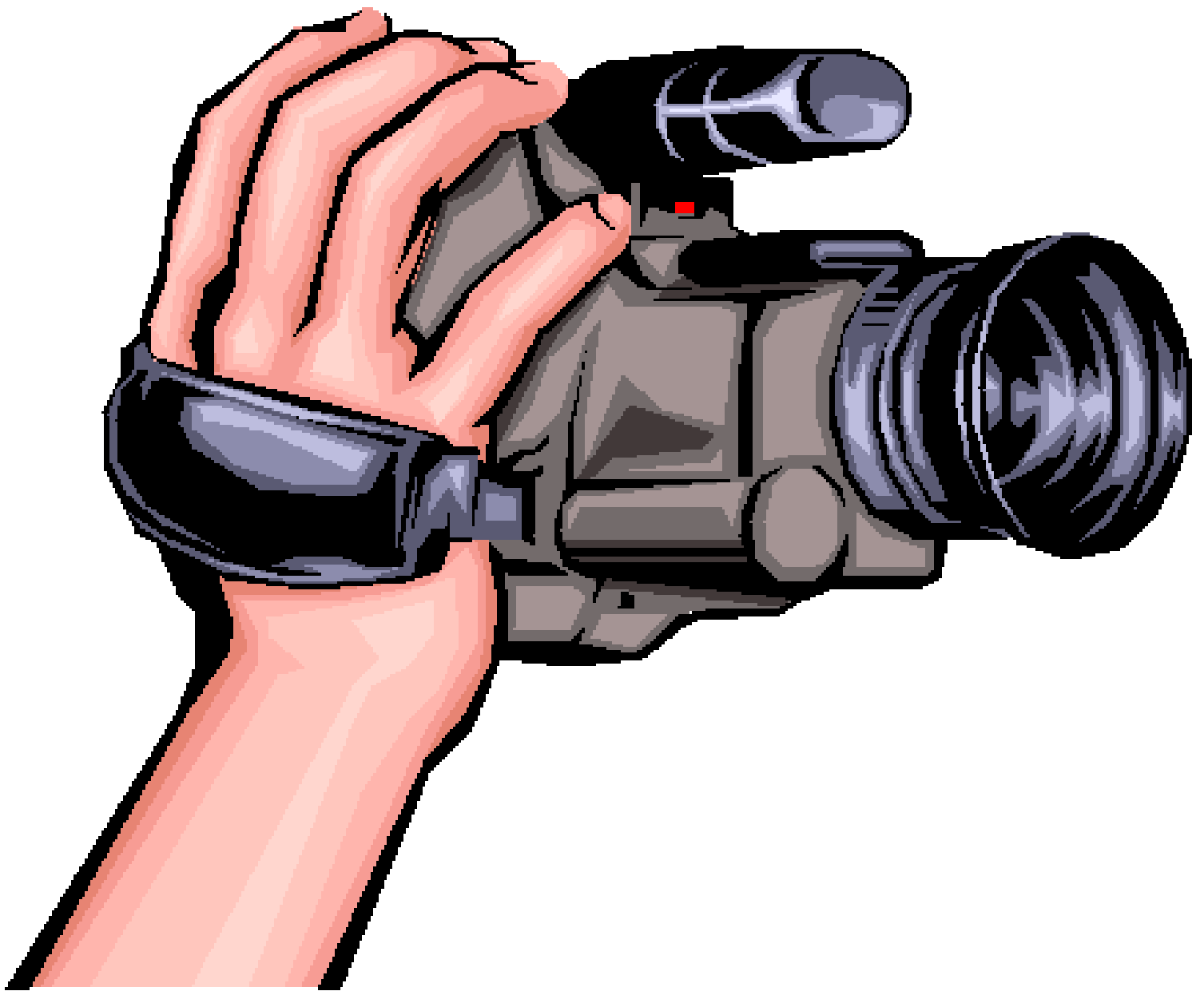

ALTRES PEL·LÍCULES

(Les següents pel·lícules estan molt recomanades a Internet pels seus valors, però no puc respondre que sigui així en totes elles perquè n'hi ha que no recordo haver-les vist).

Ésta es mi tierra.
¡Qué verde era mi valle!
La ley del silencio.
Sed de mal.
El milagro de Candeal.
Invictus.
Espartaco.
Un condenado a muerte se ha escapado.
Los verdugos también mueren.
El hombre elefante.
Babel.
Barbarroja.
La gran guerra.
En un lugar mejor.
Retorno a Mansala.
Los olvidados.
Cerca de tus ojos.
Un lugar en el mundo.
Ellas son... África.
El edificio Yacobián.
Binta y la gran idea.
Marius y Jeannette.
Oriente es oriente.

Mamá, hay un hombre blanco en tu cama.
De todo corazón.
Flores de otro mundo.
La espalda del mundo.
Con ganas de triunfar.
El pequeño salvaje.
Solás.
El diario de Noa.
Cuando el amor no es suficiente.
Manos milagrosas.
Historias cruzadas.
La decisión más difícil.
Conversaciones con Dios.
El árbol de la vida.
Más allá de Rangún.
En algún lugar de África.
Favela Rising.
Pena de muerte.
Bwana.
Amistad.
El expreso de medianoche.
La vendedora de rosas.
Etc., així com moltes pel·lícules de dibuixos animats.

**Ja no estem a l'era
de la informació.
Estem a l'era
de la gestió
de la informació.**

Chris Hardwick

VÍDEOS

DOCUMENTALS I VÍDEOS AMB MISSATGES DE VALORS

El **documental** és un gènere cinematogràfic i televisiu realitzat sobre imatges preses de la realitat. El documental es basa, doncs, en la utilització d'imatges reals, documentades, per a realitzar una història o trama. L'objectiu bàsic del documental és documentar allò que es considera important per a guardar un testimoni d'una situació o realitat específica, retratant diferents temàtiques i problemàtiques del món com la natura, la societat, la política, l'entreteniment, etc.

Gràcies a la televisió, ja fa molts anys que es pot gaudir de bons documentals i gairebé a totes hores (sobretot a La 2 de TVE i a moltes altres cadenes dedicades exclusivament a aquesta funció). A continuació s'anomenaran alguns dels programes de documentals més populars vigents a TV3 i TVE.

Tot i així, on actualment més disponibilitat de documentals hi ha és a Internet, ja que s'hi poden trobar sempre que es vulgui els mateixos documentals emesos a les diferents cadenes de televisió (tv a la carta), altres documentals realitzats per emetre'ls inicialment als cinemes, etc.

A Internet també s'hi poden trobar infinitat de **vídeos** que, si bé no tots arriben a la categoria de documentals, poden incorporar molt bons missatges de valors. Aquests vídeos solen estar produïts per a divulgar-se exclusivament per Internet i els seus autors poden ser tant professionals com amateurs de tot el món.

D'aquest darrer cas YouTube n'és el millor exemple, ja que és una plataforma d'Internet que des de l'any 2005 permet a milers de milions de persones descobrir, veure i compartir vídeos creats gairebé específicament per a ella. Alguns d'aquests vídeos poden arribar a ser autèntics documentals.

Com en totes les coses, a YouTube de vídeos n'hi ha de bons i de dolents (amb tots els sentits d'aquestes paraules) i de tota mena de gèneres. També molts de relacionats amb la **solidaritat** i altres valors humans.

Per exemple, si es posa a Google www.youtube.com/user/ i un dels noms d'ONGs que es relacionen a continuació, i quan s'ha obert la web es clica sobre l'opció "vídeos", surt un munt de vídeos que es poden visualitzar i/o descarregar. A sota de cada vídeo hi sol haver escrita una sinopsis del mateix.

Aquests vídeos normalment són molt curts i poden haver-los fet tant professionals com amateurs, i solen explicar accions de l'ONG, campanyes, casos solidaris, etc.

ALGUNS LLOCS DE GOOGLE ON ES PODEN TROBAR MOLTS VÍDEOS SOLIDARIS PER A VISUALITZAR I/O DESCARREGAR

www.youtube.com/user/mansunides amb més de 650 vídeos (al desembre 2014), en català o castellà.

www.youtube.com/user/caritasespañola amb més de 60 vídeos.

www.youtube.com/user/intermonoxfam amb més de 600 vídeos.

www.youtube.com/user/achspain (Acción Contra el Hambre) amb més de 360 vídeos.

www.youtube.com/user/unicefesp amb més de 1.000 vídeos.

www.youtube.com/user/savetchildren amb més de 260 vídeos.

www.youtube.com/user/medicossinfronteras amb més de 450 vídeos.

www.youtube.com/user/creurojacatalunya amb més de 210 vídeos.

www.youtube.com/user/arrelsfundacio amb més de 60 vídeos.

www.youtube.com/user/sosracisme amb més de 80 vídeos.

www.youtube.com/user/justiciaipau amb més de 50 vídeos.

www.youtube.com/user/amnistiaespaña amb més 200 vídeos.

www.youtube.com/user/amnistiacatalunya amb més de 60 vídeos.

www.youtube.com/user/payasossinfronteras amb més de 50 vídeos.

www.youtube.com/user/greenpeacepain amb més de 430 vídeos.

www.youtube.com/user/wwftv amb més de 260 vídeos.

www.youtube.com/user/oikocreditcatalunya amb més de 10 vídeos.

ALGUNS PROGRAMES DE DOCUMENTALS A LA TELEVISIÓ

SENSE FICCIÓ és un programa de documentals de Televisió de Catalunya que s'emet per TV3 i és considerat un dels referents del documentalisme a Catalunya. Més o menys, el 50% de la programació és produïda o impulsada per la mateixa TV3.

30 MINUTS és un programa informatiu que s'emet per TV3 i que té una durada, tal com el seu nom indica, de mitja hora. Va començar a emetre's l'any 1984 i des de llavors ha tractat, ininterrompudament, temes molt diversos (normalment d'actualitat) tant de creació pròpia com documentals provinents d'altres països.

60 MINUTS és un programa de reportatges que s'emet pel canal 33 amb alguns dels millors treballs periodístics produïts arreu del món sobre temes d'actualitat i de reflexió social. També s'emet per aquest canal EL DOCUMENTAL, KARAKIA, GRANS DOCUMENTALS 33, THALASSA, CRONOS, aquest dedicat a la història, i LATITUDS, que vol donar visibilitat als que impulsen solucions a la pobresa, les injustícies i les guerres del món.

Els documentals de Televisió de Catalunya, si han estat produïts per ella mateixa, es poden trobar sempre a la seva web.

DOCUMENTOS TV s'emet per Televisió Espanyola des de l'abril del 1986 i segueix sent un espai privilegiat on gaudir del millor del mercat documental.

INFORME SEMANAL és un programa informatiu que s'emet per la 1 de TVE i que s'ha convertit en el més veterà de tots els programes emesos a Espanya, portant més de 40 anys en antena.

LA NOCHE TEMÁTICA, CRÓNICAS, EN PORTADA i EL DOCUMENTAL s'emeten per La 2 amb freqüents redifusions.

Gairebé tots aquests documentals es poden trobar a la web de RTVE i es poden escollir per temàtiques.

A CANAL+ i altres plataformes hi ha diversos canals dedicats a l'emissió de documentals, cadascun d'ells dedicat exclusivament a una temàtica. També es poden trobar permanentment diversos documentals on line simultàniament a DOCUMANIATV.

ALTRES VÍDEOS DE YOUTUBE

A continuació hi ha una relació de **77 títols de vídeos** que he trobat a YouTube i que contenen tots ells **missatges de valors**, alguns amb una cançó com a motiu principal. N'hi ha de molt curts i també de molt llargs, amb una qualitat regular o més aviat dolenta de la imatge. Per a visionar-los cal entrar a la cerca del Google o del Youtube els títols que interessin, sense incloure el número inicial de la relació. **També podeu contactar amb mi.**

VÍDEOS DE CONSCIENCIACIÓ

- 01 Armas de destrucción masiva. La paradoja del hambre.
- 02 Campaña. Regala memoria.
- 03 Causas de la pasividad (Tranquilo majete).
- 04 Concursante. Los bancos.
- 05 Consumismo verde.
- 06 Contrapublicidad. Endesa para los hijos de tus...
- 07 Discurso Steven Seagal. En tierra peligrosa.
- 08 El alto costo de los precios bajos.
- 09 El coltan (Congo).
- 10 El hiperconsumo del Norte y la pobreza del Sur.
- 11 Excelente comercial. Los niños aprenden.
- 12 Los nadies. Eduardo Galeano.
- 13 Podemos cambiar el mundo.
- 14 Pollo a la carta. Esto es lo que hace...
- 15 Qué hacer con las pilas ecovolta.
- 16 Qué le está pasando a nuestro mundo.
- 17 Quien debe a quien.
- 18 Sumisión voluntaria aceptas.
- 19 We are all one (subtitulado).
- 20 (Rachel Corrie) Belleza radical.
- 21 Mi nombre es Rachel Corrie.
- 22 El gran dictador (discurso final subtitulado).
- 23 El poder de uno.
- 24 La isla de las flores.
- 25 Lo que merece la pena.

- 26 Malala con 16 años pone en pie a la ONU.
- 27 Ponle corazón. La magia de la solidaridad.
- 28 Tum Chalo to Hindusta Chale. Toi Lead India.
- 29 Mahatma Gandhi.

VÍDEOS DE SOLIDARITAT

- 30 Cuento. La flor más grande del mundo. Relato de José Saramago.
- 31 Educar la solidaridad.
- 32 El amor al prójimo.
- 33 El valor de la solidaridad.
- 34 Emotivo comercial sobre solidaridad.
- 35 En medio de la tormenta invernal surge la solidaridad humana.
- 36 Increíbles casos de solidaridad animal.
- 37 Life vest inside. Kindness boomerang. One day.
- 38 Manifiesto por la solidaridad 2009.
- 39 Promoción. Héroes de la solidaridad.
- 40 Solidaridad, reflexión.
- 41 Solidaridad.
- 42 Vídeos de solidaridad.
- 43 Economía solidaria, una apuesta hacia el desarrollo.
- 44 Team Hoyt subtítulo.

VÍDEOS DE CADENES DE FAVORS

- 45 Cadena de favores. ¡Solidaridad!.
- 46 Sensibilización. Solidaridad. Cadena de favores.
- 47 Badly Drawn boy. Year of the rat.

VOCES CONTRA LA GLOBALIZACIÓN

(Sèrie de vídeos documentals molt llargs i molt interessants de TVE sobre els problemes de la globalització).

- 48 Voces contra la globalización. Otro mundo es posible.
- 49 Voces contra la globalización. La estrategia de Simbad.
- 50 Voces contra la globalización. El mundo de hoy.
- 51 Voces contra la globalización. Un mundo desigual.
- 52 Voces contra la globalización. Camino de la extinción.
- 53 Voces contra la globalización. La larga noche de los 500 años.
- 54 Voces contra la globalización. El siglo de la gente.

VÍDEOS DE CANÇONS QUE CONTENEN MISSATGES

- 55 El sueño de Morfeo. Voy a vivir.
- 56 Celtas Cortos. Retales de una vida.
- 57 Con las alas del alma. Música Daniel García.
- 58 El emigrante. Memoria histórica e inmigración.
- 59 De igual a igual.
- 60 Los momentos que no volverán. Biagio Antona...
- 61 Los niños del hambre.
- 62 Pink. Dear mr. president (spanish subtitles).
- 63 Queen. Is this the world we created (subtitulado).
- 64 Rainin in paradise. Manu Chao (subtitulado).
- 65 La Senda del tiempo. Celtas Cortos.
- 66 Somewhere over the rainbow. Mago de Oz.
- 67 Yo soy.
- 68 Where the hell is Matt 2008.
- 69 Within you without you (letra en español).
- 70 Yo quisiera ser civilizado como los animales.
- 71 El valor de la solidaridad.
- 72 Cantaré, cantarás. Hermanos.
- 73 Imagine. Madonna Sub Español.
- 74 La memoria.
- 75 Ascensa furor (Turo&Bittah). La flama de la solidaritat.
- 76 Stand by me. Playing for change. Song around the World.
- 77 Excelente ejemplo de superación personal.

**La lectura
és a la ment
allò que
l'exercici
és al cos.**

Joseph Addison

LLIBRES

LLIBRES AMB MISSATGES DE VALORS

Tradicionalment, un **llibre** és una obra que tracta sobre qualsevol tema i pot ser manuscrit, imprès o pintat, disposat en fulles de paper enquadernades i protegides per una coberta. Actualment, però, un llibre també pot tenir un format audiovisual, com els ja populars llibres electrònics.

Molt sovint, els llibres, a més de fer-nos gaudir per mitjà del seu contingut i d'incrementar la nostra cultura, ens ofereixen detalls molt interessants per a fer-nos reflexionar sobre qualsevol qüestió.

Molts d'ells també solen aportar grans missatges de valors: el respecte als drets i les llibertats, la igualtat entre homes i dones, la no discriminació per discapacitat, la tolerància, la llibertat dins dels principis democràtics de la convivència, la resolució pacífica dels conflictes, la responsabilitat, l'esforç, la pau, la cooperació, la solidaritat, el respecte al medi ambient, a les llengües i a les cultures, l'exercici de la ciutadania i la participació... Conductes positives que afavoreixen no sols a l'individu sinó també a la societat sencera.

Així, doncs, la **solidaritat** (eix central d'aquests escrits) també es pot trobar i aprendre en els llibres, potser fins i tot més que en qualsevol altre mitjà, ja que inclús n'hi ha de dedicats exclusivament a aquesta qüestió.

D'autors de llibres que contenen importants missatges de valors n'hi ha una llista gairebé infinita, però ara me'n ve un a la memòria que va ser molt important durant la infància i joventut del meu pare. M'estic referint al Josep Maria Folch i Torres.

Josep Maria Folch i Torres fou un novel·lista, narrador i autor teatral que va néixer a Barcelona el 1880. La seva extensíssima producció, dedicada sobretot als infants i adolescents, obtingué una extraordinària popularitat a Catalunya durant els 30 anys anteriors a la guerra civil.

Els seus llibres i, sobretot, la secció "Pàgines Viscudes", publicada des del 1915 fins al 1938 a la revista juvenil "En Patufet", van "educar en valors" a gairebé dues generacions d'infants i adolescents catalans.

En relació a les Pàgines Viscudes, a la web xtec.cat hi diu:

"En tot aquest temps els lectors, des dels adolescents als avis, esperaven amb avidesa la nova història que els presentaria un fragment de la realitat quotidiana, sovint amb una bona dosi del romanticisme més sentimental. Un nou costumisme que tenia un cert regust dickensià els transportava a espais coneguts, de prop o de lluny, els emocionava i els acabava ensenyant que normalment la virtut triomfava, malgrat les tristors o els entrebancs que alguns personatges havien de suportar. Mai abans, i tampoc després, la lletra impresa havia conegut un èxit popular tan important. És possible que tampoc en cap altra època gent de condició social tan diversa compartís les mateixes lectures com ho feren els lectors de les "Pàgines Viscudes", que, a més, en molts casos aprengueren a escriure en català a partir d'unes històries que en principi no tenien aquesta finalitat, per bé que en el seu número 0 En Patufet ja es proposava "inclinat als nens y nenes de Catalunya des de sa més tendra edat á llegir en català"; fins i tot alguns pares posaven als seus fills els noms dels protagonistes dels relats; o podem trobar exemplars d'En Patufet als quals falten únicament aquestes pàgines, que els lectors devien conservar a part per anar rellegint de tant en tant. Una de les pàgines, a més, va donar origen l'any 1920 a un dels moviments de joventut més importants de Catalunya, els "Pomells de Joventut". És veritat que al cap d'un temps sorgiren entre els intel·lectuals i polítics veus crítiques que retreien l'excés de sentimentalisme i els desenllaços aparentment forçats de les pàgines, la qual cosa no va suposar en cap moment, però, una minva d'un públic fidelíssim."

LLIBRES RECOMANATS

A continuació es proposen 11 llibres de diferents autors que incorporen missatges de valors, per si us ve de gust llegir-los. Aquesta relació, amb els seus corresponents comentaris, l'ha confeccionada el meu amic **Pere Joan Vinós i Peiretó**, gran "devorador" de llibres.

Els dimarts amb Morrie. Mitch Albom

A un professor se li diagnostica una Esclerosi Lateral Amiotròfica. Un alumne seu, que ara és un prestigiós periodista esportiu, un dia veu el seu vell professor per la televisió i descobreix així la seva malaltia. Tot i que viu a més de mil quilòmetres, decideix anar a visitar-lo i ho farà cada setmana, els dimarts, fins a la seva mort. Cada trobada tractaran un tema transcendental: l'amor, el treball, la família, la vellesa, la mort. Són converses senzilles entre dos amics, un d'ells és el mestre i condueix les reflexions bàsiques cap a les coses que de veritat són importants i que mai no comentem amb ningú perquè la nostra societat les ha convertit en tabús.

El fruit del baobab. Maite Carranza

Tracta el tema de la Mutilació Genital Femenina i el xoc cultural amb què es troben molts immigrants quan arriben a Catalunya. És una història sobre tres dones escrita amb molt tacte, delicadesa i un llenguatge molt poètic.

I el ressò de les muntanyes. Khaled Hosseini

Novel·la d'amor, de l'amor en totes les seves facetes, però sobretot és un cant a l'amor fraternal, ja que la separació dels germans provoca que tots dos creixin sabent que alguna cosa els hi manca.

Wonder. R. J. Palacio

L'August és un noi amb un greu problema a la cara, per aquest motiu és protegit pels que l'estimen i rebutjat pels que els veuen com un monstre. Per primera vegada, va a l'escola i la història tracta de com s'adapta al nou entorn. És un bon llibre per parlar-ne en una tertúlia, ja que no es limita al tema del bullying, sinó que tracta altres temes com la família, l'amistat, el prejudici, la superació...

Los hijos de la libertad. Marc Levy

A la França ocupada pels nazis, dos germans adolescents d'origen jueu, Raymon i Claude, s'uneixen a la Resistència. La clandestinitat, la fam, les execucions i els actes de sabotatge passaran a formar part de les seves vides quotidianes, però també coneixeran la solidaritat, l'amistat i l'amor, a més del valor suprem de la llibertat. Una novel·la basada en la història real del pare i de l'oncle de l'autor, que ens ajuda a comprendre la nostra història recent.

El racisme explicat a la meva filla. Tahar Ben Jelloun

L'escriptor marroquí Tahar Ben Jelloun descobreix, en un diàleg amb la seva filla, els motius profunds que porten les persones a comportar-se de manera racista. De què tenen por els racistes? Què és el colonialisme i quines conseqüències té? Som racistes de naixement?

Joan Salvador Gavina. Richard Bach

Història de Joan Salvador Gavina, una gavina que està molt avorrida que la seva vida es limiti a les disputes diàries per l'aliment amb les seves companyes gavines i té una fervent passió per volar. Rondalla en forma de novel·la sobre una gavina i el seu aprenentatge sobre la vida i el fet de volar, i una homilia sobre el camí personal de superació.

Els altres catalans. Francesc Candel

L'obra relatava una realitat quotidiana desconeguda que les estadístiques no feien aflorar. L'autor es va basar en moltes entrevistes i va defensar la integració com a única sortida possible per capgirar la marginació socioeconòmica en què es trobaven els immigrants, perquè més enllà de les rivalitats i incomprensions que es donen en els contactes entre comunitats, els catalans d'origen i els nous es necessitaven mútuament. Candel apostava per evitar que les dues comunitats es tanquessin en elles mateixes creient, els uns, que Catalunya no ha de canviar de cap manera la seva fisonomia i, els altres, que Catalunya acaba on ells viuen. El principal valor d'Els altres catalans va ser oferir una mirada crítica des dels ulls d'un immigrant.

El Petit Príncep. Antoine de Saint-Exupéry

Conte poètic i filosòfic sota l'aparença d'un conte per a nens. La història narra la trobada entre un nen i un aviador, els diàlegs que tenen i com aquests fan replantejar la vida a l'adult. Cada capítol relata una trobada del petit príncep que resta perplex pel que fa al comportament absurd de les «persones grans». Cadascuna d'aquestes trobades pot ser llegida com una al·legoria.

L'amic retrobat. Fred Uhlman

L'arribada de Hitler al poder el 1933 posa punt final a l'amistat de dos companys d'escola. Un d'ells és jueu, l'altre és membre d'una família aristocràtica. Al llarg d'un any ho havien compartit tot, però arriba un moment en què les seves diferències esdevenen insalvables. El jueu deixarà Alemanya per anar-se'n a Amèrica i oblidar allà el seu país nadiu i el seu gran amic. Trenta anys després, sense esperar-s'ho, el retrobarà novament. La novel·la mostra l'obertura dels ulls de l'adolescent davant la realitat de la vida i els seus aspectes foscos com l'egoisme, la pèrdua de l'individualisme davant la pertinença a una religió o raça i la por davant el poder creixent i indefinit de la massa, entre d'altres.

El mercado y la globalización. José Luís Sampedro

Llibre crític per a tots els que se senten descontents amb la globalització. El mercat, la competència, els monopolis, la Borsa... s'explica amb gran senzillesa però també amb un rigor extraordinari.

**La vida en si
és el més
meravellós
conte de fades.**

Hans Christian Andersen

CONTES

CONTES AMB MISSATGES DE VALORS

Un **conte** és una narració escrita en prosa, generalment breu. Els contes poden ser tant de caràcter fictici com real i poden estar inspirats o no en anteriors escrits o llegendes, amb una trama protagonitzada per un grup reduït de personatges i amb un argument senzill, fàcil d'entendre.

És habitual que els contes tinguin un final impactant, ja que el seu objectiu és despertar una reacció emocional d'impacte en el lector. Els contes solen contenir lliçons de moralitat i, per tant, són educatius perquè mostren valors positius o negatius.

El conte tradicional ve de la tradició oral de cada cultura i acostuma a tenir elements meravellosos i a ensenyar una lliçó moral. El conte literari, en canvi, es distingeix d'altres formes narratives com la novel·la bàsicament per l'extensió.

El conte es transmetia antigament per via oral i escrita, però avui en dia s'hi han afegit altres modalitats com els audio-llibres i els vídeos.

Alguns dels contistes més importants són: Charles Dickens (Gran Bretanya), Germans Grimm (Alemanya), Hans Christian Andersen (Dinamarca), Anton Chejov (Russia), Edgar Allan Poe (EE. UU.), Ray Bradbury (EE. UU.), Ernest Hemingway (EE. UU.), Guy de Maupassant (França), Julio Cortázar (Argentina), Jorge Luís Borges (Argentina), Horacio Quiroga (Uruguai), Gabriel García Márquez (Colòmbia), Juan Rulfo (Mèxic), etc. Entre els espanyols Gustavo Adolfo Bécquer, Emilia Pardo Bazán, Miguel Delibes, Ana María Matute, Ignacio Aldecoa, Fernando Díaz-Plaja, etc. y entre els catalans Pere Calders, Maria Àngels Anglada, Quim Monzó, Sergi Pàmies, etc.

A Internet es poden trobar centenars de contes, tant en castellà com en català i per a infants i per adults, si es busquen adequadament. Per exemple, a <http://www.jouscout.com/reflexio.htm> s'hi troben contes i altres activitats per a l'educació en valors. A continuació es reproduïxen 13 contes molt curts, poc coneguts i "amb missatge".

LA GUINEU I EL CORB

Era l'estiu i el sol escalfava els camps, mentre una suau brisa feia que l'ambient fos agradable, i hi havia un corb que a més estava especialment content, doncs havia robat un tros de formatge d'una granja veïna i l'esperava un gran banquet!

No gaire lluny d'allà, hi havia una guineu que buscava alguna cosa de menjar, ja que tenia tanta gana que el seu estómac semblava que roncava.

Però de cop va veure com a les branques d'un arbre hi havia un corb amb un tros de formatge gegant tot content. A la guineu immediatament se li va fer la boca aigua veient el tros de formatge i va començar a rumiar la millor manera de prendre-li. I com que la gana aguditza l'enginy, se li va ocórrer ràpidament una idea. Així que es va dirigir cap al corb i li va començar a dir:

- Molt bon dia Senyor Corb! He vingut de terres molt llunyanes a escoltar el seu magnífic cant, ja que m'han dit que la seva melòdica veu ningú l'íguala!

El corb va mirar-se la guineu amb els ulls cada cop més vanitosos, mentre la guineu li afalagava la seva veu i li explicava les meravelles que sobre aquesta es contaven.

Així que el corb va inflar el pit i es va disposar a cantar. Però només obrir el bec, el tros de formatge que hi duia va caure directament on era la guineu, que no va dubtar a endur-se'l a un lloc més tranquil i menjar-se'l mentre reia del corb per vanitós.

(Però el corb va aprendre la lliçó: Més val no fer cas d'aquell que afalaga sense cap motiu concret).

EL GRAN CONSELL CELEBRAT PER LES RATES

Mixifuf, gat famós, feia tal estrall entre les Rates, que amb prou feines se'n veia cap: la major part estava al cementiri. Les poques que quedaven vives, no gosant sortir del seu amagatall, passaven mil dificultats; i per aquelles desventurades, Mixifuf no era ja un gat, sinó el mateix diable.

Certa nit que el devorador de rates, que estava casat, va anar a trobar-se amb la seva muller i amb la qual es va entretenir en un llarg col·loqui, les Rates supervivents van celebrar consell en un racó per tractar els assumptes del dia. La Rata degana, que era una Rata prudent, va dir que com més aviat millor calia posar a en Mixifuf un cascavell al coll: així, quan fos de caça, el sentirien arribar i s'amagarien al cau. No se li ocorria cap altre remei. A totes els va semblar excel·lent. Només hi havia una dificultat: posar-li el cascavell al gat. Deia l'una: "El que és jo, no li'l poso; no sóc panoli." "Doncs jo tampoc m'atreveixo", replicava l'altra. I sense fer res, es va dissoldre l'assemblea.

L'ASE

Un dia, un ase d'una pagesa va caure en un pou. L'animal es va posar a plorar, mentre la pagesa rumiava què podia fer. Finalment va decidir que l'animal ja era vell i el pou sec, per la qual cosa podia aprofitar-ho per tapar el pou, sense treure l'ase.

Va demanar a tots els seus veïns que vinguessin a ajudar-la. Tots van agafar una pala i van començar a tirar terra al pou. L'ase es va adonar del que passava i va tornar a plorar desesperadament. Després, amb gran sorpresa per a tots, es va tranquil·litzar.

Després d'unes quantes palades de terra, la pagesa va mirar al fons del pou i es va sorprendre del que va veure: a cada palada de terra, l'ase se sacudia la terra i donava un pas amunt. Mentre els veïns seguien tirant terra damunt de l'animal, ell se la sacudia i feia un altre pas amunt.

Aviat van veure tots sorpresos com l'ase arribava fins a la boca del pou i en sortia trotant.

(La vida ens tirarà sovint terra al damunt, tot tipus de terra... però hem de saber espolsar-nos-la i fer un pas amunt!).

LES TRES REIXES

El jove deixeble d'un filòsof arriba a casa d'aquest i li diu:

– Escolta, mestre, un amic teu ha estat malparlant de tu amb malvolença...

– Espera! –l'interromp el filòsof–, ja has fet passar per les tres reixes allò que vols contar-me?

– Les tres reixes?

– Sí. La primera és la veritat. Estàs segur que allò que vols dir-me és absolutament cert?

– No. Ho vaig sentir comentar a uns veïns.

– Almenys ho deus haver fet passar per la segona reixa, que és la bondat. Això que desitges dir-me, és bo per a algú?

– No, en realitat no ho és. Al contrari.

– Ah, vaja! L'última reixa és la necessitat. És necessari fer-me saber això que tant t'inquieta?

– Si et dic la veritat, no.

– Aleshores...

L'ÀGUILA I ELS GALLS

Dos galls es barallaven pels favors de les gallines en un galliner; al final un va foragitar l'altre.

El vençut es va retirar resignadament darrere uns matolls, amagant-se allà. En canvi, el vencedor va pujar orgullós a una tàpia alta posant-se a cantar tan fort com va poder.

Però no va trigar una àguila a caure-li al damunt i raptar-lo. Des d'aleshores el que havia perdut el combat es va quedar amb tot el galliner.

(Qui es vanaglòria dels seus propis èxits, no li triga a aparèixer qui els hi prengui).

LA GUINEU I EL RAÏM

Hi havia una guineu molt afamada, i al veure penjant d'una parra uns deliciosos raïms, va voler atrapar-los amb la seva boca.

Però com que no podia agafar-los, es va allunyar dient-se:

- Ni m'agraden! Estan tan verds!

LA GUINEU QUE VA OMLIR LA PANXA

Una guineu famolenca va trobar dins d'un tronc d'una alzina uns trossos de carn i de pa que uns pastors hi havien deixat amagats en un forat. I entrant per aquest forat, se'ls va menjar tots.

Però de tant que va menjar se li va engrandir la panxa de tal forma que no va poder sortir. Va començar a gemegar i a lamentar-se del problema que havia tingut.

Per casualitat va passar per allà una altra guineu, i sentint els gemecs se li va apropar i li va preguntar què succeïa. I quan la guineu li ho va haver explicat, li va dir:

- Doncs estigues tranquil·la germana fins que tornis a tenir la mateixa forma que tenies, llavors segur que podràs sortir fàcilment i sense problema!

(Amb paciència es resolen molts problemes).

EL LLOP I LA CIGONYA

Un llop estava gaudint d'un deliciós festí quan, sense poder-ho evitar, se li va quedar entravessat un os a la gola.

Tot i els esforços que va fer per treure-se'l no ho va aconseguir, motiu pel qual, molt espantat, no va dubtar a recórrer a una cigonya que volava a la vora i tenia el bec molt llarg.

- Si us plau, ajuda'm! - va cridar - Si aconsegueixes treure'm l'os et donaré un magnífic regal ...

La cigonya era molt bona, però li tenia cert temor al llop. No obstant això, veient-lo amb aquest problema, va acudir immediatament al seu auxili.

Va introduir el seu llarg bec per la boca de l'espantat animal i sense dificultat li va extreure l'os de la gola.

- Quin és el magnífic regal que em donaràs? - va preguntar la cigonya, veient que el llop ja s'estava tranquil·litzant.

- Però que tòtila que ets! - va respondre el llop - He tingut el teu cap entre les meves dents, de tal forma que hagués pogut matar-te si hagués volgut .. i .. encara em demanes més gran recompensa?

(És inútil esperar recompensa dels malvats, doncs mai reconeixeran els beneficis rebuts).

EL RATOLÍ I EL LLEÓ

Un dia, dos ratolins estaven jugant alegrement en un descampat. En aquell mateix descampat, a l'ombra d'un arbre, hi havia un lleó intentant fer la migdiada, però els ratolins eren tan escandalosos que no s'aconseguia adormir.

Però en un dels seus jocs, els ratolins van passar per sobre del lleó. El lleó, enfadat ja per no poder dormir, es va enutjar encara més per aquella manca de respecte que li mostraven els ratolins.

I aixecant-se de cop, va aconseguir acorralar-ne un mentre l'altre fugia espavorit. El lleó va agafar el ratolí que havia acorralat i, per sorpresa seva, el ratolí li va parlar:

- Lleó, si em perdones la vida, et serviré sempre que necessitis la meua ajuda.

El lleó primer es va quedar perplex, però ràpidament va esclatar a riure!

- Tu! un petit i minúscul ratolí oferint-me ajuda a mi! el rei de la selva!... Au! Vés, vés!

I de tanta gràcia que li va fer, el va deixar anar.

Al cap d'un temps, el mateix lleó anava despistat per la selva quan va caure en un parany posat per un caçador. Va quedar penjat en un arbre dins d'una xarxa i, per molt que ho intentava, no podia escapar i cada vegada rugia més fort de ràbia, tant, que tota la selva tremolava.

El ratolí va sentir els rugits i ràpidament va acudir on era el lleó per a complir la seva promesa. Però el rei de la selva seguia desconfiant d'un petit ratolí. No obstant això, el ratolí, sense dilació, es va enfilar fins on era el lleó i va començar a rosegat la xarxa. I va rosegat i rosegat fins que la xarxa es va trencar i va alliberar el lleó.

I el lleó va donar les gràcies al ratolí, que a més estava molt satisfet per haver-li estat útil.

EL CÉRVOL VANITÓS

Un cérvol que corria per un bosc va topar-se amb un rierol que resseguia el camí.

L'aigua d'aquest rierol era tan neta i cristal·lina que reflectia amb gran esplendor la imatge del cérvol, que es va quedar aturat admirant-se.

I mirant-se, va posar especial atenció en les seves banyes.

- Quines banyes més boniques que tinc. Mira-les que grans i magnífiques, segur que tothom m'admira!

I es va mirar una mica més avall, fins que es va veure les potes, que eren força primes.

- I quines potes més primes que tinc, no queden gaire bé. Una llàstima que les potes desmereixin un cérvol tan ben plantat com jo.

De sobte, va sentir agitar-se el fullam del bosc, va girar-se i va veure com un caçador l'apuntava. I va començar a córrer.

Gràcies a les seves cames primes i lleugeres ben aviat va agafar força velocitat i distància amb el caçador, però corrent pel bosc, les banyes se li van enganxar a les branques d'un arbre.

I mentre sentia com els caçadors s'anaven acostant, ell repetia:

- I pensar com n'estava jo de content amb les banyes que ara em costaran la vida, i tan descontent de les cames que em podrien haver salvat! Ja he estat ben ase quan m'he mirat a l'aigua per valorar tant les banyes pel seu aspecte!

EL GRIPAU I LA ROSA

Una vegada hi havia una rosa vermella molt i molt bella; era la rosa més bella del jardí. No obstant això, s'adonava que la gent la veia des de lluny.

Un dia es va adonar que al costat d'ella sempre hi havia un gripau gran i fosc i que era per això que ningú s'acostava a veure-la de prop. Indignada davant el descobert li ordenà al gripau que se n'anés immediatament; el gripau molt obedient va dir: està bé, si així ho vols. Poc temps després el gripau passava per on estava la rosa i es va sorprendre al veure-la totalment marcida, sense fulles i sense pètals. I li va preguntar: Què et passa? La rosa contestà: "És que des que te'n vas anar, les formigues m'han menjat dia a dia, i mai he pogut tornar a ser igual." El gripau solament contestà: "Doncs clar, quan jo estava aquí em menjava aquestes formigues i per això sempre eres la més bella del jardí".

UNA HISTÒRIA PER A PENSAR

Una senyora agafa el tassó i li demana al cambrer que li ompli de brou. A continuació s'asseu en una de les moltes taules del local.

Amb prou feines s'havia assegut que es va adonar que s'havia deixat el pa. Aleshores s'aixeca, va a recollir un panet a la barra i torna al seu lloc.

Sorpresa! Davant del seu tassó de brou s'hi troba sense immutar-se un home de color, un negre!, que està menjant tranquil·lament.

Això és el "colmo"!, pensa la senyora, però no em deixaré robar. Dit i fet. S'asseu al costat del "negre" i parteix el pa a trossets. Els posa en el tassó que està davant del negre i col·loca la cullera en ell.

El negre, complaent, somriu. Prenen una cullerada cadascú fins a acabar-se el brou. Tot en silenci.

Acabat el brou, l'home s'aixeca, s'atansa a la barra i torna després amb un abundant plat d'espaguetis i... dues forquilles. Mengen els dos del mateix plat, en silenci, turnant-se.

En acabar, s'aixeca el negre dient-li "hasta la vista!", reflectint un somriure en els ulls. Sembla satisfet per haver realitzat una bona acció. Se'n va.

La dona el segueix amb la mirada. Una vegada vençut el seu estupor, cerca amb la mà la bossa que havia penjat a l'espall de la cadira... però havia desaparegut! Li havia pres el negre!

Anava a cridar "al lladre! al lladre!" quan, mirant al seu voltant, veu la seva bossa penjada en una cadira dues taules més enrere d'on estava ella i, sobre la taula, un tassó de brou ja fred.

(Cal dir-ho que ella s'havia equivocat de taula? I, sobretot, de comportament?)

EL LLENYATAIRE HONRAT

Una vegada hi havia un pobre llenyataire que tornava a casa després d'una dura jornada de feina. En creuar un pont que travessava el riu li caigué la destrat a l'aigua.

L'home es va lamentar tristament:

- Oh! I com m'ho faré per guanyar-me el pa jo ara, sense destrat?

Però tot d'una, d'entre les aigües - oh!, sorpresa! - en va sorgir una bella nimfa i li va dir:

- Espera, bon home, que jo et tornaré la destrat.

La nimfa es va enfonsar al riu i al cap de no res en tornà a sortir amb una destrat d'or massís a les mans.

- Que potser és aquesta la teva destrat? - Va preguntar la nimfa.

- No, no és aquesta, la meva destrat no és daurada - va contestar el llenyataire.

Així la nimfa es va tornar a enfonsar per segona vegada i aparegué poc després amb una destrat de plata.

- I aquesta? Que potser és aquesta la teva destrat? - va tornar a preguntar la nimfa.

- No, aquesta tampoc no és la meva. La meva no era ni d'or ni de plata - va respondre l'entristit llenyataire.

I per tercera vegada la nimfa es va submergir a les aigües del riu. En sortir duia a les mans una destrat d'acer.

- Oh! gràcies! gràcies!, aquesta sí que és la meva!

- Però com que ets tan honrat jo et regalo les altres dues, bon llenyataire. Has preferit l'honradesa a la mentida i et mereixes aquest premi.

**Un poble
sense tradició
és un poble
sense futur.**

AUQUES

AUQUES AMB MISSATGES DE VALORS

IMPLICA^{T+} amb la solidaritat

El diccionari ben clarament ens ho diu: Compartir interessos i responsabilitat és un senyal i un gest il·lustratiu de qui practica la solidaritat.

Compartir està vinculat a la solidaritat. Pots compartir els paraigües o uns albertocs. També ho pots fer amb el que has pensat, i amb experiències, projectes i jocs.

Si tens cura de la natura, del bosc, la balena o la cigonya ets un **solidari d'altura** i no has de tenir vergonya.

Sigues **responsable** al consumir i compra productes de comerç just, que d'això en pots presumir. Les maduixes a l'hivern? Quin disgust!

Pots ser el **solidari ideal** enviant arròs o cigrons, quan hi ha un desastre natural a l'altra banda del món.

Incorpora al teu vocabulari les paraules **fraternitat i cooperació**. Esdevindràs un ésser solidari i canviaràs el món, sense dilació.

Per tot això i més, l'any dos mil dotze un **conscienciat grup de mestres** van començar, colze amb colze, a treballar matí, tarda i vespre.

Van dissenyar un **projecte integral** per practicar a l'escola i l'institut unes idees fonamentals: solidaritat, cohesió i gratitud.

Han creat materials amb un doble objectiu: **Conscienciar**, com una sola veu, sobre la solidaritat, gran substantiu! I així mateix, ajudar a gent de tot arreu.

Pel seu **web** no passis de puntetes. Hi trobaràs propostes plàstiques, regals, concerts, esmorzars, pins, samarretes, contes, jocs i cartells, tot s'hi val!

I quan vegis aquest **senyal** en qualsevol racó del país sigui escola, esplai o hospital el món ja no serà tan gris.

I sobretot, sobretot, recorda el **proverbi africà** i no facis el borinot. No s'hi val a badar!

text: Jaume Centelles

il·lustracions: Montse Remacha

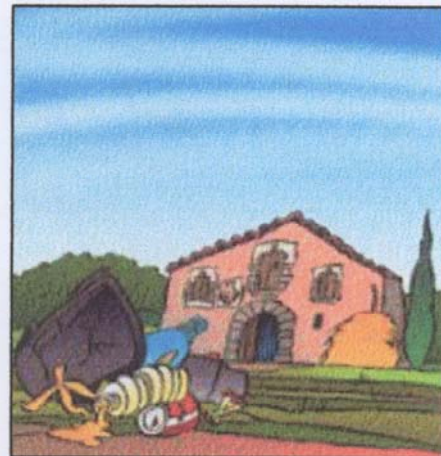
L'auca del medi ambient

1. Per més que siguis petit,
eixerida o eixerit,
fes que el món sigui millor
millorant-ne la llavor.

2. La Terra és com un jardí
que és de tots, de tu i de mi.
Oï que vols que faci goig?
Doncs no facis pas el boig...

3. ...embrutant-la a tort i a dret,
que a un planeta com aquest,
de prats verds i de cel blau,
la brutícia no hi escau.

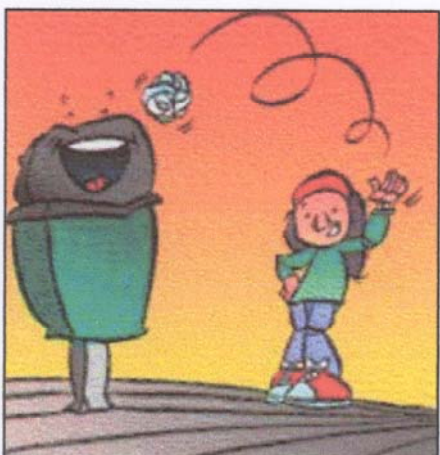
4. Com que l'aigua és un bé escàs,
estalvia-la, ai las!,
que per dur la boca neta
no cal fer vessar l'aixeta.

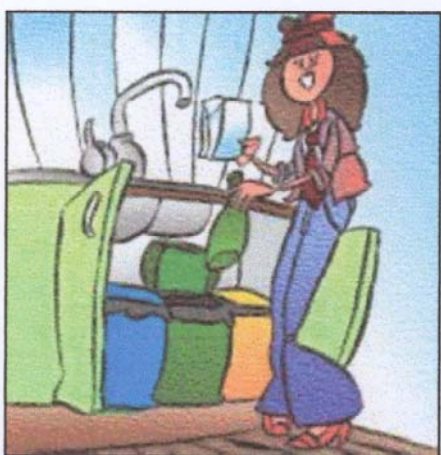
5. En el bany vés lleugeret,
que per dur el darrere net
tampoc cal un oceà,
ni tan sols saber nedar.

6. A l'escola o al carrer
mai no llencis cap paper
i si el llença el teu amic,
vés i clava-li un pessic.

7. Fes servir la paperera:
sol ser la millor manera
de deixar l'entorn ben net
de papers i de xiclet.

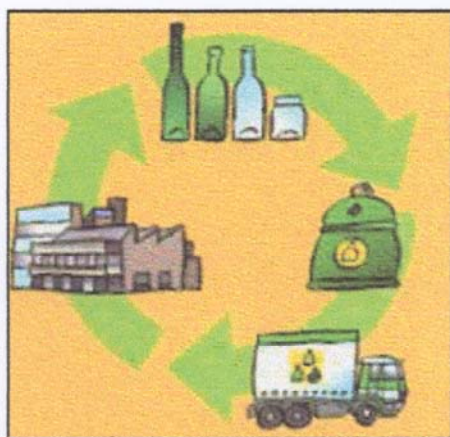

8. Les deixalles selecciona.
Fes com fan a Barcelona
que és la nostra capital,
o al meu poble, tant se val:

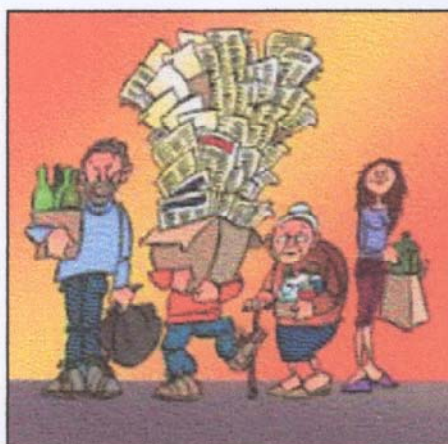

9. Tenen contenidors grocs,
verds i blaus, i no són pocs,
on coi'loquen, i fan bé,
el vidre, llauna i paper.

L'auca del medi ambient

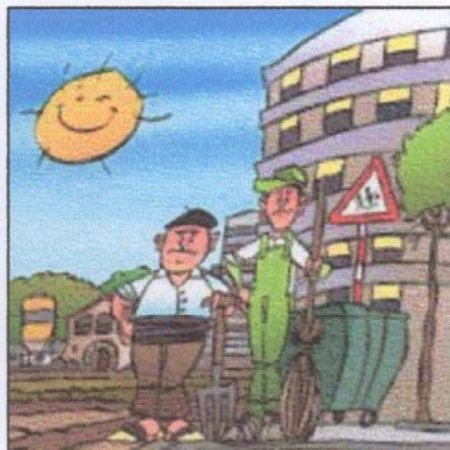
10. Pensa que tot s'aprofita.
És allò que diu la dita:
«Llaura fondo, posa fems
i tu deixa córrer el temps.»

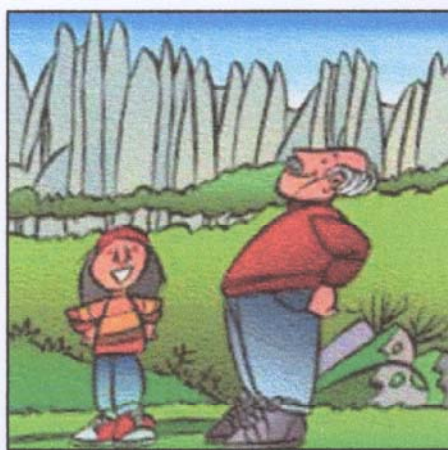
11. No treballes, doncs, en va
si ajudes a reciclar,
que tard o d'hora germina
el fruit de la disciplina.

12. I el tabac? Fora fumera!
Que fa mal a la cartera,
a la gola i als pulmons.
Vols encara més raons?

13. T'has fixat qui fa l'endrega
d'aquest món, sense fer fressa?
El pagès, l'escombriaire...
Després tot pren un nou aire.

14. Aire fresc, de netedat,
a ple camp o a la ciutat;
de bellesa i harmonia
que ens retorna l'alegria.

15. Si vols net el teu planeta
tingues l'habitació neta,
que una feina tan immensa
és a casa on es comença.

16. Permeteu-me, doncs que acabi
amb la allò que deia un savi
en un breu, brillant, article:
«Si vols un món net, recicla.»

Auca dels donants de sang del Vallès oriental

1. Tu, que ets un home valent
o una dona atrafegada,
un vailet intel·ligent
o una noia espavilada,

2. ¿coneixes el Banc de Sang
més proper de la contrada?
No el confons amb algun banc
dels que hi ha a la cantonada?

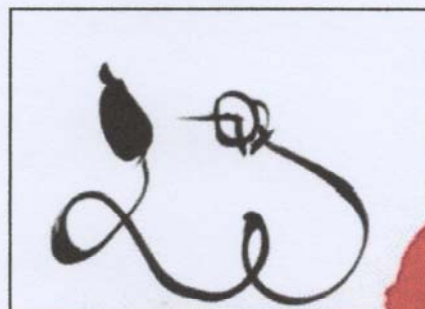
3. El Banc de Sang i Teixits,
de manera regalada,
rep la sang dels decidits
que no temen la punxada.

4. I deixen que en deu minuts
— temps que dura l'extracció—
se'ls tregui sang, ajaguts,
en còmoda posició.

5. Un infermer molt atent
o una infermera gentil
t'atenen en tot moment
perquè no perdís el fil.

6. Primer et prenen la pressió
per comprovar com estàs
i amb la màxima finor
et claven l'agulla al braç.

7. Llavors sents de mica en mica
mentre vas obrint la mà
que la vida és molt bonica
i val la pena estimar.

8. Un cop n'has fet donació,
rosega alguna coseta,
beu un suc, una infusió
o beu aigua de l'aixeta

9. A la primera vegada
un se sent molt satisfet
i es diu "Sí, bona pensada!
i per què abans no ho he fet?"

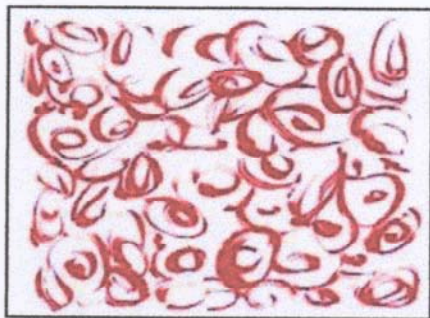
10. El Banc de Sang duu il·lusió
a la gent necessitada
de salut i d'atenció.
Voleu cosa més preuada?

11. Tot tipus de sang és bona,
siguis A o siguis B,
siguis home siguis dona,
sempre ve la mar de bé.

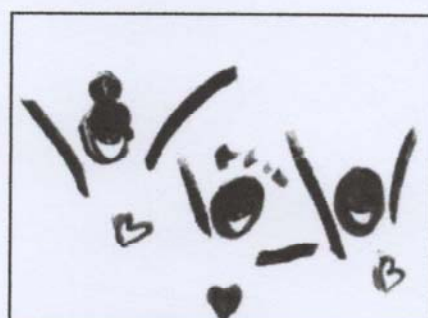
12. Fins els Zero positiu
s'aprofiten d'allò més,
i què dir dels negatiu?
Que de tots són els primers!

13. La sang consta d'hematies de plaquetes i de plasma. La concentrem i en breus dies ja escampem entusiasme.

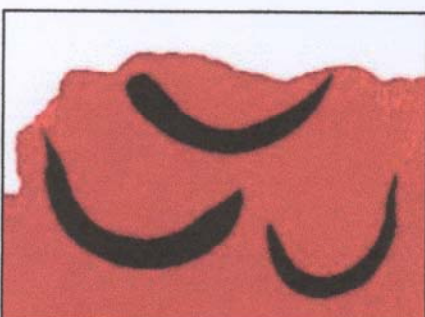
14. I així el fruit de la campanya, en clíniques i hospitals, de la plana o de muntanya, arriba als nostres malalts.

15. Com a mínim tres persones fa contentes el teu gest; un gest heroic, ¿te n'adones, per més que sigui modest?

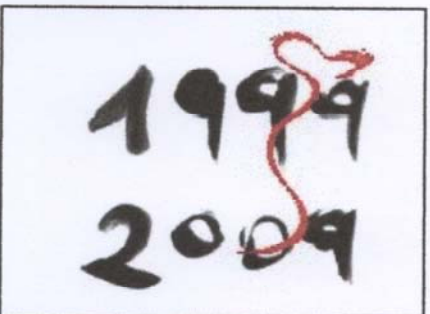
16. Qualsevol persona sana que sigui major d'edat pot donar sang i, amb ufana, tornar a casa estarrufat.

17. Dóna sang amb alegria i estiga'n ben orgullós; poques coses avui dia són un gest tan generós.

18. Com qui dóna una abraçada a un amic que veu de nou, dóna'n més d'una vegada, que amb un cop no n'hi ha prou.

19. Al Vallès Oriental, fa deu anys que batallem perquè sigui habitual donar sang, un bé suprem.

20. No et facis doncs pregar gens i estigues ben convençut que donant sang fas contents els qui no tenen salut.

21. I en ser la Festa Major, perquè sigui més lluida, vine a fer-ne donació, que donant sang dónes vida.

22. Serem al Punt Solidari on rebrem molt amatents, el teu gest tan necessari. Apa, doncs, per què no vén's?

23. Enguany que un nou monument a l'Ametlla s'ha aixecat, ja fa 10 anys, justament, que nasqué nostra entitat.

24. Celebrem-ho, fem-ne festa i deixem clar que el Vallès Oriental fem la gesta de donar sang com si res.

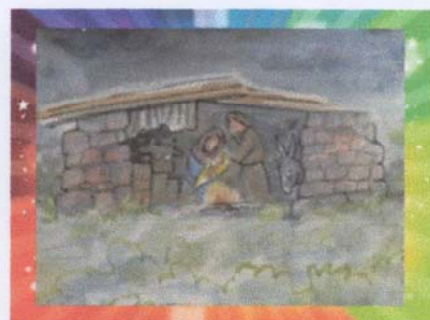
Auca del Tió Solidari

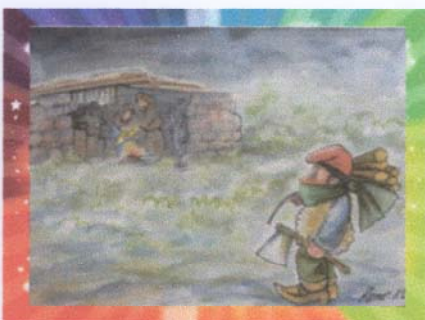
1. Abridat, tapat fins dalt,
amb la llenya i la destral,
torna a la masia, en Pere;
el plat a taula l'espera.

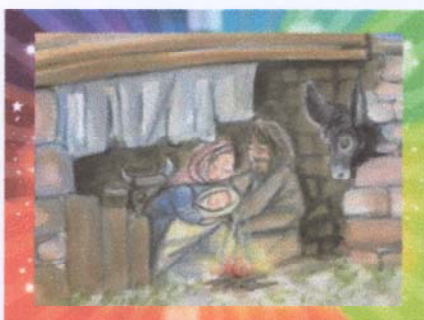
2. Prop del Torrent Canigó,
sent una mena d'olor.
A l'era del Mas Llobet
veu un fum gris i blanquet.

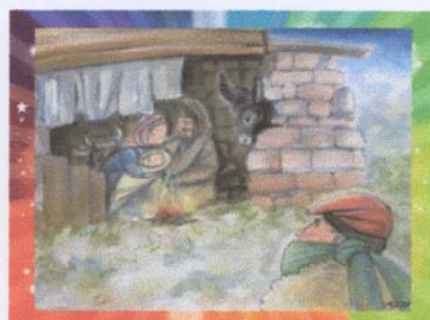
3. En Pere hi va a treure el nas,
perquè sap que és buit el mas.
A l'estable, s'hi veu gent,
però no gaire moviment.

4. Hi ha una petita foguera
i una parella al darrere.
També, sense fer renou,
jau una mula i un bou.

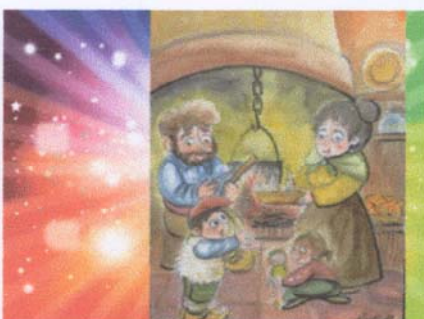
5. Fa un parell de passes més,
sent soroll dins el recés:
és el plor fluix d'un nadó,
sense menjar ni escalfor.

6. Gira cua en Pere, trist,
consirós per allò que ha vist.
Uns sense, a ell li sobra.
Va i es posa mans a l'obra!

7. A la vora d'un bon foc,
força gent, no gaire lloc,
tothom està atrafegat
i s'hi veu com dorm un gat.

8. Hi ha gent que no ho passa bé,
cal roba i menjar també!
El bon Pere per dins pensa:
«seran fàcils de convèncer!»

9. La gent del carrer del Riu,
i dels horts de regadiu,
del carrer de la Muntanya...
tothom a ajudar s'afanya!

10. Del camí de Joncadella,
carretera de Basella,
siguin amics o contraris
ara tots són voluntaris.

11. Fa l'àvia de Can Canals,
botifarres en barrals;
un noi porta la gallina,
que grata sota l'alzina.

12. Amb mocadors de farcells,
guants, bufandes i capells
una nena va i rumia:
«i jo, de què em esprendria?»

Auca del Tió Solidari

13. Sant Martí de Torroella
posa al foc una escudella.
La pallissa no té blat,
ja fa temps que l'han segat.

14. Però el pagès i la canalla
arrepleguen munts de palla;
els abrigarà del glaç
i els farà de matalàs.

15. Hi ha munts de llenya tallada
al mas de Vilatorrada.
Els branquillons curts d'alzines
els apilen fent feixines.

16. El masover i els vailets
per la neu, fent caminets,
vénen a peu cap al poble
amb branques de fusta noble.

17. La masia de Can Pla
té el rebost ple a vessar.
Porta pots de confitures
i conserves de verdures.

18. A un noieta no el disgusta
donar el seu cavall de fusta,
mentre la nena barrina
portar-li la seva nina.

19. A l'era del Mas Llobet
la gent arriba a pleret.
Vénen amb les mans ben plenes
de les preuades ofrenes.

20. La parella de l'estable
davant d'aquest gest amable
que els ajuda a millor viure,
els ho paga amb un somriure.

21. El personal de la vila
a poc a poc ja desfila
i contempla amb molt d'orgull
la magnitud del recull.

22. Asseguts en un tronc llarg
que reposa al mig del parc,
recorden el que han donat
amb joia i felicitat.

23. I el tió que no està absent,
mentre escolta allò que sent,
moltes coses va cagant
per a la gent de Sant Joan.

24. Per aquest fet tan lloable
que va ocórrer en un estable,
per Nadal és tradició
que tots fem cagar el tió.

**La fotografia
ajuda
a les persones
a veure-hi.**

Berenice Abbott

FOTOS

FOTOS AMB MISSATGES DE VALORS

(Selecció de Google)

No hi ha religió més gran
que **l'ajuda humanitària**,
treballar pel bé comú
és el millor credo.

Albert Schweitzer

Estimar els altres
és fer alguna cosa per ells.

La cooperació és la convicció plena de què ningú no pot arribar a la meta si no hi arribem tots.

Virginia Burden

La pobresa és un abús als drets humans
que té responsables,
i aquests no són precisament els pobres.

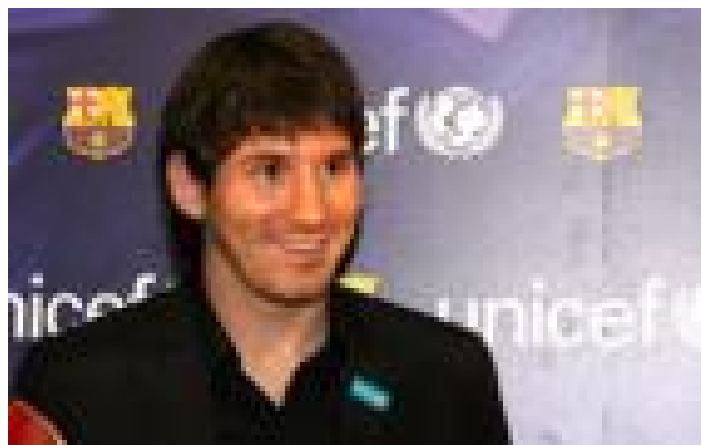
Pallasso!

(i que hi hagi gent que utilitzi aquesta paraula per ofendre?)

Cap acte de **bondat**, per petit que sigui,
no és una pèrdua de temps,
i menys si s'és famós.

No hi ha camí per a la pau,
la pau és el camí.

Gandhi

El sentit de la vida no és precisament obtenir tot el que volem, sinó més aviat **saber compartir** tot el que tenim i sabem.

La millor vida
no és la més llarga,
sinó la més rica
en **bones accions**.

L'esport és una bona manera de crear valors en els nens: disciplina, constància, sacrifici i **companyia**.

**Fes el que puguis,
amb el que tinguis,
allí on estiguis.**

Les nostres accions parlen sobre nosaltres
tant com nosaltres sobre elles.

Aixeca't, posa't dret pels teus drets!

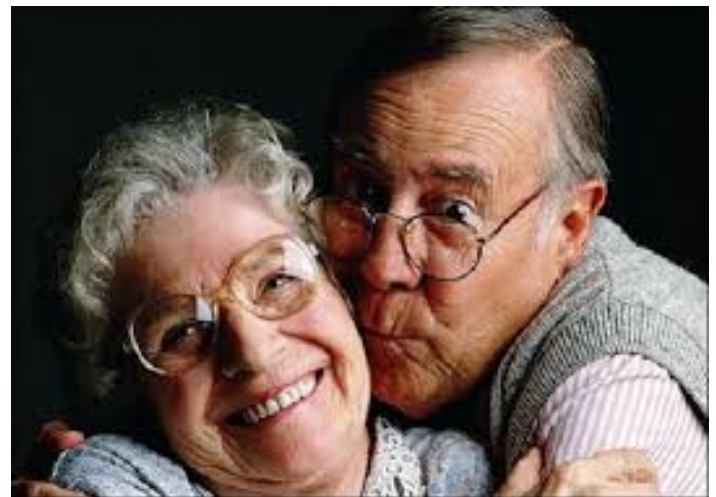
Estimar és trobar en la felicitat de l'altre la teva pròpia felicitat.

Gottfried Leibniz

Un periodista va preguntar a una parella:
Com s'ho fan per a durar 65 anys junts?
I ella va respondre:
Vam néixer en una època en què
si alguna cosa es trencava, s'arreglava,
no es tirava a la brossa.

En la vida familiar,
l'amor és l'oli que alleugera la fricció,
el ciment que uneix,
i la música que porta harmonia.

Eva Burrows

L'amistat és donar a un amic el millor que tu tens.

Els amics són com la sang,
quan s'està ferit
acudeixen sense que se'ls cridi.

No m'importa si un animal és capaç de raonar. Sols sé que és capaç de patir, i per això el considero **el meu pròxim**.

Albert Schweitzer

Un país, una civilització,
es poden jutjar per **la manera**
com tracten els seus animals.

Gandhi

Els valors superen totes les barreres i s'estenen a totes les espècies.

Molta gent petita, en llocs petits,
fent coses petites,
pot canviar el món.

Eduardo Galeano

**Un gram de bondat
val més
que una tona
d'intel·lecte.**

Alejandro Jodorowsky

